

szívesen vállaljuk, s ennek megtartása sem megkötöttséget, sem lelki gőgöt nem eredményezhet annál, aki valóban feltámadt a Krisztusban.

4. Végül még arra a tévedésre kell választ adnunk, mintha mi baptisták és szabad-egyházi közösségek legfőbb feladatunknak az emberek benerítését tartanánk. Bármennyire kedves nekünk a bibliai benerítés, mégis a következő állásponton vagyunk, mint egy neves baptista mondta: „Azért, hogy valakit baptistává tegyünk és benerítsünk, azért az utca túlsó oldalára sem érdemes átmenni, de hogy egy elveszett lelket Jézus Krisztushoz és az üdvösség útjára vezessünk, a világ végére is érdemes elmenni.”

Mindezek után már csak az a feladat áll előttünk, hogy mindenben mindnyájan úgy éljünk Isten dicsőségére és az emberek javára, mint akik nemhiába lettünk hívőkké (1Kor 15:1–2).

Dr. Nagy József

A kispesti imaházban tartotta meg benerítési ünnepélyét a pestimrei gyülekezet. Győri Kornél lelkipásztor az útravaló ígékert olvassa a fehér ruhásoknak 1978. október 29-én

Dr. Nagy József teológiai tanár felszólalása az EBSZ ülésén

Összetartozásunk pecsétjei

A SZENTLÉLEK ÖRÖMÉVEL FOGADOTT IGE

1Thessalonika 1:1-10

Ne áltassuk magunkat! Vannak kötelességből végzett teendőink és vannak kedvteléseink. Mindennapi munkánkat akkor is élvezzük, ha különös örömünk nem telik benne, mert „így diktálja az élet”, s az nem majális, hanem megvan a maga fegyelme, logikája, rendje. Persze jó, ha a munkát örömmel és tényleg magunkénak érezve tudjuk végezni, de még akkor is marad hely a „hobby”-nak, a kedvtelésnek.

Vajon „kellemetlen kötelesség” az Igével való élésünk is vagy alig várt pillanat az, amikor leülhetünk a Biblia mellé? Istentiszteleti alkalmaink a „kötelező mischhallgatás” szintjéig is lesüllyedhetnek. Az egészséges éhséggel hallgatott Ige életet újít, felvértéz a kísértések ellen, ellenállóvá tesz a bűnökkel szemben.

Vannak olyan keresztyének, akik mindig kiosztják az Igét vagy megkritizálják az igehirdetőt. „X tetszik, Z nem tetszik!” „Városon ez rangon aluli . . .” Ő az „igényes”, akinek megvannak a maga elvárásai, kifinomult ízlése, amolyan vájt fülű igehallgató, aki a legkisebb disszonanciára felkapja a fejét, aki a „kultúrfölény” magaslatáról vállvergetve oktatja ki a „gyengébb képességű” lelkipásztort, hízelve önmagának az effajta „missziós szolgálattal”. Sohasem képes önfeledten enni az Úr által terített asztalnál, mert ha Aranyszájú Szent János szólna is, legfőjebb csak minősít: „Mehetünk haza nyugodtan, tévtanítás nem hangzott el!” Elfelejtí, hogy a hirdetett Ige neki is életet jelentene, ha magához venné, ha engedné hatni az életében, képes lenne az Ige arra, hogy belőle is szeretetteljes, örvendező és hálás hívőt formáljon.

Nem szölok most az alvókról, a közömbösökről, a gondolatban elkalandozókról, akik amint szólni kezd az Ige, félrecsúszott nyakkendőket keresnek, pletykátémát, kottalapot, gyantát vonóhoz, bosszankodnivalót . . .

Érdemesebb arról beszélgetni, hogy van, ha nem is mindig, Szentlélek örömevel fogadott Ige. Ez hasonlít az önkéntes és örömmel vállalt kedvteléshez. Olyan sokszor rácsodálkoztam már egy-egy takaros hétvégi házra. Bizony benne van abban a gazda rengeteg ideje, esze, szíve, lelke, fantáziája, idege, öröme, teljes odaadása, szinte áhítatlan tekint reá. Pedig az csak földi ház, ideig-óráig élvezett birtok.

Vajon a lelki házunkat, amelyik Isten élő Igéje által készül, tudjuk-e így építgetni? Bibliát olvasni, Igét hallgatni tudunk-e teljes kíváncsisággal, őszinte örömmel, latba vetve személyiségünk legjavát, eszünket, érzelmeinket? Minden idegszálunkkal figyelni, lesve, várva, hogy az Ige által az Úr megszólaljon és beszéljen. Mondja el nekünk tévedéseinket, botlásainkat és bűneinket, és beszéljen nekünk arról a kegyelemről, amit Isten a názáreti Jézus Krisztusban készített! Beszéljen nekünk arról az örökkévaló hazáról, amelyet Isten az őt szeretőknek készített! Szabjon irányt a földi életünknek, töltsse meg azzal a mennyei tartalommal, amelyet sehonnan máshonnan beszerezni nem tud a legbőlcsebb vagy a legjámborabb ember sem, csak az Igéből!

Jézus példázata szerint aki a szántóföldben elrejtett kincset megtalálta, efelett való örömben elment, mindenét eladta, hogy azt az egyetlen megvehesse. A legnagyobb önkéntességnek és odaadásnak a példázata ez. Tudjuk-e így fogadni az Isten országát?

Ismertem egy kedves időse embert, aki minden istentisztelet előtt egy óráckát a Duna-parton sétált. Így tartott csöndességet, hogy az Igének „helye legyen” a szívben. Azt mondogatta, hogy őt sosem az érdekli, ki az, aki szól, hanem mindig azért imádkozik, hogy a drága Gazda üzenjen neki. Még sohasem kellett csalódnia. „Tessék monda-

ni, hogy bírnám enélkül az életet?" Övétől tudtam, hogy így viszont sok erővel, alázattal és örömmel.

Az Ige önmagában is csodálatos hatalom. Világot teremtett, testet öltött, magára vette bűneinket, és sokakat újjászült már az üdvösségre. Sok önzőből készségest, gőgösből szelídet, sopánkodóból bizakodót, irgalmatlanból irgalmost, szeretetlenből szeretetlejt, hazugból igazat faragott. De csak a befogadott Ige. A Szentlélek csodája, ha egy szív megnyílik előtte, és a Szentlélek csodája, amikor titokzatosan, de mégis valószínűsággal hatni kezd: a kárhozatba indulóból üdvösségre sietőt formál.

Boldog vagy, ha nem fanyalogva, nem kritikával, nem a túltápláltak étvágytalanságával, hanem úgy fogadod az Igét, mint aki éhezi és szomjazza azt! Isten a megelégitettek örömét ajándékozza neked.

Hegyí András

KITARTÓAN AZ IMÁDKOZÁSBAN

Csodálatos idők voltak. Sajnos azonban minden elmúlt. Jézus elment, és a személyes, közvetlen, a szemtől szemben való kapcsolat megszűnt. Nem hallhatják már Jézus szavát. A tanítványok lelke szörnyen érzi ezt a hiányt és ők, akik együtt járták Jézussal az utat, tudják, hogy új feladat vár rájuk. De hogyan tudják azt betölteni? Szeretett Mesterük parancsa ez: „Elmenvén azért tegyetek tanítványokká minden népeket! . . .” (Mt 28:19) Ehhez bölcsességre, erőre, felülről jövő segítségre van szükségük. Ezt Jézus meg is ígérte nekik: „Vesztetek erőt, minekutána a Szentlélek eljő reátok; és lesztek nékem tanúim úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeában és Samáriában és a földnek mind végső határáig” (ApCsel 1:8). Ezek voltak Jézus utolsó szavai hozzájuk. Miután visszatértek szállásukra, elkezdtek imádkozni. Így keresték a kapcsolatot azzal, akit szívük szeretett. A közös ima csodát tesz. Szívük megtelik mind nagyobb melegséggel, egymást mind forróbban szeretik, és egy szívvel-lélekkel imádkoznak. Érzik, valóra vált Uruk ígérete: „Én veletek leszek a világ végezetéig”. Ebben a tudatban imádkoznak kitartóan és állhatatos várakozással, mígnem mindnyájukra kitöltetik az Atya ígérete. Így jött el pünkösöd ünnepe.

Ime beteljesedett az IGÉRET! A tanítványok folytatták az imádkozást. Jézus azt kérte az Atyától, hogy az övéi egyek legyenek, amiképpen ő egy az Atyával. A közös, az egymásért való buzgóságos könyörgés összeforrasztotta a tanítványok lelkét. Szükségünk van erre az egymást támogató, buzgóságos imádságra. Ezt igényli Pál apostol is: „Kérlek pedig titeket atyámfiai, a mi Urunk Jézus Krisztusra és a Lélek szerelmére, tusakodjatok velem együtt az imádkozásokban és érettem Isten előtt” (Róm 15:30).

A szeretet arra kötelez bennünket, hogy ne feledkezzünk el soha Krisztus vérén megváltott testvéreinkről, hogy azok szüntelenül tapasztalhassák a Lélekben való egységünket. Jakab is azt írja: „Igen hasznos az igazak buzgóságos könyörgése” (Jak 5:16). Pál is buzdítja az efézusiakat az imádságra: . . . „Minden imádsággal és könyörgéssel imádkozván minden időben a Lélek által, és ugyanazon dolgokban vigyázzván minden állhatatossággal és könyörgéssel minden szentekért. Én érettem is, hogy adassék nékem szó számnak megnyitásakor, hogy bátorsággal ismertessem meg az evangélium titkát.” (Ef 6:18–19) Pál apostol is csak úgy tudta eredményesen végezni a szolgálatát, ha ehhez felülről nyert segítséget. De érezniük kell az efézusiaknak is, hogy közös ügyről van szó és imáikkal testvéri segítséget nyújtanak a szolgálat terhét viselő Pálnak.

Pál az imádságban való állhatatosságra buzdítja a Kolossében élő szenteket is. Az imádságban állhatatosak legyetek – írja –, nem kampányszerűen kell egyszer-egyszer

imádkozni, hanem szüntelenül, mindenkor vigyazva arra, hogy az ima ne csak kérésből álljon, hanem abban bőséges hálaadás is legyen. Hála Isten kegyelméért, segítségéért és a testvéri kapcsolatokért. Isten az, aki mindenben segítséget nyújthat! Ezért kéri tovább őket: „Imádkozván egyszersmind miérettünk is, hogy Isten nyissa meg előttünk az Ige ajtaját, hogy szólhassuk Krisztus titkát, melyért fogoly is vagyok. Hogy nyilvánvalóvá tegyem azt úgy, ahogy nékem szólnom kell” (Kol 4:2-4). Pál nem feledkezik meg imáiban a gyülekezetekről, a testvérekről: „Hálát adunk az Istennek mindenkor, mindnyájatokért, emlékezvén rólatok a mi imádságainkban. Szüntelenül emlegetve a ti hitetek munkáját és a ti szeretetetek fáradozását, a mi Urunk Jézus Krisztus felől való reménységtek állhatatosságát az Isten előtt, a mi Atyánk előtt. Tudván Istentől szeretett atyámfiai, hogy ti ki vagytok választva” (1 Thess 1:2-4).

Az imádságnak óriási ereje van. Ezzel a ténnyel kapcsolatosan minden hívőnek bizonyosságai vannak. Szent kapcsolat ez Istennel. Hívót hívővel összeköt az egymásért való buzgóságos imádság. Hadd fejezzem be Pál apostol szavaival gondolataimat: „Szüntelenül imádkoztatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra. Testvéreim, imádkoztatok értünk is!” (1 Thess 5:17, 25)

Sárkány Mihály

EGY LELKI ASZTAL

Egyéni és családi életünkben nagy jelentősége van a mindennapi kenyérrel megterített asztalnak. A megterített asztal mellett jut legjobban kifejezésre a család összetartozása. Így van ez az Isten népének lelki közösségében is. A protestáns egyházak és az evangéliumi közösségek istentiszteletein a szószek mellett központi helyet foglal el az „Úr asztala”, amelyet alkalomról alkalomra megterítünk a Krisztus testének megtöretésére és vérének kiontására emlékeztető jegyekkel. Amikor a gyülekezetek tagjai ezekben az emlékjegyekben részesülnek, hitet tesznek arról, hogy az egyháznak Jézus Krisztus a fundamentuma.

Ezt a minden népből kihívott lelki családot az „egy Úr, egy hit és egy keresztség” egyesíti. Ez a lelki nép „egy nevet magasztal, egy cél vonja őt”, és „egy terített asztal ad neki új erőt”.

Irányítsuk most figyelmünket az úrvacsorára, amelynek titkát, jelentőségét és lelki áldását a Szentlélek tárhatja fel előttünk!

Az úrvacsora mint hagyomány

Az evangéliumi közösségek általában idegenkednek a hagyomány szó használatától. Ez részben abból ered, hogy az egyháztörténelem folyamán sokan akarták a különféle hagyományokat egyenértékűvé tenni a Szentírással. Az úrvacsora azonban formai és tartalmi szempontból egyaránt Megváltó Urunk hagyománya övéi számára. Az evangéliumok szerint ezt a nagy jelentőségű cselekményt az Úr Jézus szerezte. Amikor eljött az idő, asztalhoz telepedett apostolaival együtt (Lk 22:14-21). Két mozzanatra kell itt figyelniük. Az egyik a páska, amellyel Izráel népe az Egyiptomból való szabadulásra emlékezett, a másik pedig az ő elárulatásának éjszakája, az Isten Bárányának feláldozása, és a Bárány vérén szerzett újszövetség szerzése. Ha a pünkösöd napján Jeruzsálemben létrejött újszövetségi gyülekezet életét, lélekben való növekedésének és létszámban való gyarapodásának titkát keressük, akkor azt látjuk, hogy a gyülekezet tagjai kitarító-

*Urunk hagyománya
szent cselekmény!*

an vettek részt az apostolok tanításában. A gyakorlati és a lelki élet területén gyakorolták magukat a közösségben. Tiszta szívvel részesültek az eledelben. Gyakorolták a kenyér megtörését az Úr Jézus parancsa szerint (Lk 22:19) házanként és a közösségi istentiszteleteken. Buzgók és állhatatosak voltak az imádkozásban. Egy ilyen aktív gyülekezetnek a számát szaporította az Úr az üdvözülőkkel (ApCs 12:42). Az ilyen hitből, hűségből és hálából fakadó aktivitás a rendíthetetlen alapja a hívők egyéni hitéletének, és hatalmas erőforrása az Isten dicsőítő, Jézus Krisztusról vallást tevő és az emberek üdvét munkáló lelki közösségnek.

Később az apostoli gyülekezetekben, különösen Pál nagy gondot fordított arra, hogy a „kenyér megtörése”, valamint az emlékjegyekben való részesülés mind formai, mind tartalmi szempontból az Úr Jézustól vett hagyomány szerint történjék. Nagyon figyelmesen őrködött afelett, hogy ne vegyüljön az úrvacsorába semmi a pogány áldozatokból. A korinthusi gyülekezetben támadt rendetlenség ellen szólva erélyes szavakkal és világos tanítással igyekezett megtisztítani a lelki közösség magasztos cselekményét minden sallangtól. Őrködött afelett is, hogy a tévántítások ne fertőzzék meg a szent hagyomány lényegét és tartalmát (1Kor 11:17–34). Ez az apostoli tanítás a mi számunkra is komoly elgáztatás az úrvacsorával kapcsolatban.

szent esemény!!

A kenyér és a bor az Úr asztalán

Külső formáját nézve egyszerű eseménynek látszik az úrvacsora. Urunk az emberi élet egyszerű, de nélkülözhetetlen elemeit használta fel, hogy kiabrázolja a hívőknek vele és egymással való közösségét. Az úrvacsora jelentőségét és titkát sokan keresnek és keresik napjainkban is. Sok vita folyt arról is, *hogyan kell értelmeznünk Urunk szavait*: „Ez az én testem, ez az én vérem”. Van olyan tanítás, amely szerint az Úr asztalára tett emlékjegyek a cselekmény során lényegülnek át Megváltónk valóságos testévé és vérévé. A mi hitünk szerint nem az emlékjegyekben kell az átlényegülésnek végbemennie, hanem *életünkben kell valósággá válnia annak, amit az emlékjegyek magunkhoz vételével kifejezésre kívánunk juttatni*. Ennek lényege, hogy beismerve bűnösségünket, kegyelemből és hit által magunkévá tesszük az Úr Jézus váltságát. E hit által érthetjük meg az Isten kegyelmének és irántunk való szeretetének titkát. A Jézus Krisztusban való hit által juthat el az ember annak felismerésére, hogy az emlékjegyek megtörtént eseményre emlékeztetnek minket. Ezért az emlékjegyek magunkhoz vétele nem lehet csupán jelkép számunkra. Az Úr asztalán levő emlékjegyek szólnak is hozzánk. *Emil Brunner svájci teológus szerint „az úrvacsora Isten illusztrált beszéde, amelyben cselekmény által szól hozzánk”*. Az Úr Jézus beszéde az élet kenyere. De ugyanúgy az ő teste is mennyből alászálló táplálék, és az ő vére ital. János evangéliumának 6. fejezetében az ötezer ember megvendégelése után a sokaság jelként mennyei kenyeret kért Urunktól, mint ahogy Mózes is mannát adott népének a pusztában. Az Úr Jézus nemcsak arra hívta fel a figyelmet, hogy a mannát nem Mózes adta, hanem „az én Atyám adja néktek az igazi mennyei kenyeret”. Az Isten kenyere a mennyből száll alá és életet ad a világnak. A párbeszédben még világosabbá teszi, hogy az ő teste és vére nélkül nincs élete az embernek: „Bizony, bizony, mondom néktek, ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő véré, nincsen élet tibennetek” (53). Azt is nyilvánvalóvá teszi Urunk, hogy a teljes közösséget az ő testével és vérével való élés jelenti: „Aki eszi az én testemet és issza az én vére, az énbennem lakik és én őbenne” (56). Az Úr asztalán levő megtört kenyér Jézus Krisztus testének megtörésére, a bor pedig vérenek kiontatására emlékeztet. A hívők számára azonban az úrvacsora sokkal többet jelent egy emlékvacsoránál. *Urunk nem emléket, hanem emlékeztetést hagyott meg értünk hozott áldozatára, és váltságáldalának jelentőségére, valamint hirdetésére*: „Valamennyiszer eszitek

a kenyeret és isszátok e pohárt, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljövend". Halálának hirdetéséhez hozzátartozik a halál feletti győzelme, feltámadása, valamint dicsőséges mennybemenetelekor tett ígérete: „Ismét eljövök hozzátok és értetek. Magamhoz veszek titeket. Azt akarom, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek." Így lesz az úrvacsora a Krisztusban hívők számára *a közösség és a szövetség megújításának drága alkalmá* és ugyanakkor erőforrás, missziói küldetésünk betöltésére. Hirdetnünk kell, hogy Krisztus áldozata az egész világot történt, de üdvösségben csak a benne hívők és a vele szövetségben élők részesülhetnek. Tehát *önmagában sem a bemerítkezés, sem az úrvacsora nem üdvözítő cselekmény.*

Az úrvacsora lelki feltétele

Ismert tény, hogy közösségünkben az úrvacsorával való élés, *a bemerítkezéshez és a rendezett gyülekezeti tagsághoz van kötve.* Ezen belül Pál apostol szavaival hangoztatjuk *az önvizsgálat, illetve az önmagunk megpróbálásának szükségességét* is. „Vizsgálja meg azért az ember önmagát és úgy egyék abból a kenyérből és úgy igyék abból a pohárból. Mert aki anélkül eszik és iszik, hogy megkülönböztetné az Úr testét más eledeltől, ítéletet eszik és iszik önmagának" (1Kor 11:28–29). Csodálatos az emlékjegyekkel megterített asztal hívogató, de ugyanakkor visszatartó ereje. Ebben is Urunk kijelentése tükröződik, mely szerint nem akarja a bűnös halálát. Ő azt akarja, hogy a bűnös megterjen és éljen. Az önvizsgálat és önmagunk megtétele a feladatunk. Nem egymás felett és nem is a világ felett kell ítéletet mondanunk, hanem önmagunk felett. Az úrvacsorában részesülőket nem az öngazságuk, hanem Krisztusban vetett hitük és bűneik megbánása teheti alkalmassá a szövetség megújítására.

Az Úr testének megbecsülése azt jelenti, hogy a Krisztust követők számára *nem étkezés az emlékjegygyel való élés.* Az étkezés megerősít, de mit nyernénk egy falat kenyér és egy korty ital erejével? Júdás magatartása komoly figyelmeztetés. Őt nem tartotta meg az Úrral és a tanítványtársaival színlelt közösség. Így az utolsó vacsorán, az életre és halálra szóló döntés pillanatában önmaga ellen kihívott ítélettel távozott a tanítványi körből.

Az emlékjegyek magunkhoz vételének *áldása* abban van, hogy megismerjük Jézus Krisztus halálának jelentőségét, vérenek hatalmát és feltámadásának erejét. Főképpen azt, hogy „az Isten Bárányának vére jobbat beszél, mint Ábel vére". Hathatósabban szól. Nem ítéletért, hanem kegyelemért kiált a bűnös ember számára (Zsid 12:24). Ez az ártatlan és szent vér tisztítja meg az embert minden bűnéből. Az ő véreben van reménységünk a szentélybe való bemenetelre (Zsid 10:19). Vére némítja el Isten gyermekeinek vádlóját (Jel 12:10).

Az igazi önvizsgálatban nem csupán múltunk hiányosságait kell meglátunk, hanem meg kell vizsgálnunk önmagunkat, hogy *hitben vagyunk-e.* Az Istennel és egymással való közösségünk látható jele, hogy az Úr törvénye szerint rendezzük be életünket. Az úrvacsora a gyülekezet közösségi alkalmá. Az egy lelki asztalról való táplálkozás áldásai közt tartjuk számon, hogy *megbizonyosodáshoz segít* az üdvösségben, bűneink bocsánata által. Továbbá teljes egyesülést és *közösséget hoz létre* Jézus Krisztussal és megerősíti egymással való közösségünket is. Ugyanakkor *erőforrássá* válik Krisztust követő életcélunk megvalósításában is.

Ezek az áldások akkor válhatnak valóra, ha az „egy lelki asztal" mellett úrvacsorázó testvérek megértik és elfogadják az igei álláspontot: „Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít bennünket minden bűntől" (1Jn 1:7).

Laczkovszki János

Híd vagyok

Isten engem hídnak vetett
közétek, szegény, szürke embertársak . . .
Az egyik part a szívetek.

Az egyik part a szívetek,
a másik: Ó, ki messze-messze trónol.
Hozzá nektek én híd leszek.

Hozzá nektek én híd leszek,
csak merjetek felé indulni bátran.
Előre, Órá nézzetek!

Előre, Órá nézzetek,
ne rémítsen, ha olykor balga ívem,
e híd: a szívem megremeg.

E híd, a szívem megremeg;
múló anyag csupán, bús, fáradékony.
Ti mégse, mégse féljetek.

Ti mégse, mégse féljetek!
A túlsó partra, nagyszívű Atyánkhöz
két átszögezett kéz vezet.

Két átszögezett kéz vezet,
két kéz emeli riadt szívem ívét;
dúlhat rémítő fergeteg!

Dúlhat rémítő fergeteg,
szökőárként zúghat felénk a hullám;
elvesznünk többé nem lehet.

Elvesznünk többé nem lehet.
A túlsó partról bő kegyelem árad:
megtart, vezet, véd és szeret.

Megtart, vezet, véd és szeret!
Szakasszátok el magatok a bűntől! . . .
Hozzá nektek én híd leszek.

Hozzá nektek én híd leszek.
Közétek, szegény, szürke embertársak,
Isten engem hídnak vetett.

(1964)

Gerzsenyi Sándor

NEVE MINDEN NÉV FÖLÖTT VALÓ

Apostolok Cselekedetei 4:12; 11:26

A gondolatainkban – emlékeink fölidézése során – felvillanó nevek megjelenítik ismerőseinket, szinte magunk előtt látjuk őket, akikkel valamikor személyesen is találkoztunk. A történelmi korok nagy alakjai nevük említésekor föltűnnek képzeletünkben, majd lassan eltűnnek, olykor csak egy időre, máskor véglegesen.

A nagy emberek neveit – tetteiket méltatva – márványba vésik. Az elesett hősök nevét emlékoszlopok őrzik. De lassan a múlt idő lesz úr minden felett és végül a rég-múlt ködébe vész a kicsik, a nagyok, a balgák és a bölcsek neve egyaránt.

Van azonban Valaki, akinek nevét a mulandóság és az enyészet sem tudta kikezdeni és nem is fogja kikezdeni soha. A különböző korok eszmei áramlatai hiába próbálják elsodorni, megsemmisíteni, ez a név egyre diadalmasabban ragyog fel. E név ragyogását nem homályosítja el sok-sok nagy név múlt dicsősége sem.

Róla jövedöltek a régi próféták. Bálám eljövendő csillagként látja őt (4Móz 24:17). Ésaías csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság Atyjának, békesség fejedelmének hirdeti kortársai előtt (És 9:6). A róla szóló jövendölések legerőteljesebb kinyilatkoztatását adja, amikor IMMÁNUELNEK nevezi őt. Ez a névkijelentés meg-
rázza az addig mozdulatlan istentudatot, a távoli régiókba helyezett istenképet, a kőbe fagyott bálványistenhadat. Ésaías látnoki biztonsággal érzékeli és hirdeti: Jön Valaki, aki nevéhez méltóan utat tör az embervilágba. ISTEN Ő! Aki az emberekké lesz! Aki velünk van!

Földre érkezése előtt mennyei küldött rendelkezik a születendő nevével: „Nevezd Jézusnak, mert ő lesz a Szabadító, aki Isten országát meghirdeti” (Mt 1:21).

Eljövetele óta most már Isten valóban velünk van. Belépett a földi világba. Az eddig láthatatlan Isten megjelent és láthatóvá, közvetlenül érzékelhetővé vált. Az Ige, Isten kimondott és kibocsátott szava Jézusban testet öltött (Jn 1:14; Zsid 10:5).

Bemerítő János a Jordán partján felismeri Jézust. Őszinte tisztelettel és mély alázattal jelenti ki róla: „Ime az Isten Báránya!” (Jn 1:29) Igen, ő az, aki a Golgotán áldozat lett a teremtett világért (Zsid 9:12; Jn 1:17).

Jézus tudatában van küldetése lényegének. Kijelentései létének valóságát tükrözik, és fellebbentik titokzatos kilétének vonásairól a fátylat. Nevezi magát világosságnak (Jn 8:12), jó pásztornak (Jn 10:11), élet kenyérének (Jn 6:48), és más hasonló nevek elmondásával kortársai és az egész világ tudomására hozza küldetése lényegét. Meg kell állapítanunk, hogy még ezek után is csak tanítványai rendelkeznek némi ismerettel külte felől. A vele töltött idő élményei, átélései és a Szentlélek kijelentése alapján Péter így mondja el fölismerését: „Te vagy a Krisztus!” (Mt 16:16). Ezt a tömeg, a kívülállók kétségbe vonják (Jn 7:41). Így szólnak: „Galileából jön el a Krisztus?” Nem ismerték fel a meglátogatás napját (Lk 19:44). De a pogány Pilátus megfellebbezhetetlenül jelöli meg kárhoztatásának okát a keresztreszítéskor: „Názáreti Jézus, a zsidók Királya” (Jn 19:19). Feltámadása után Mária felismeri őt és így szólítja meg: „Rabbóni – Mester!” (Jn 20:16). Küldetésének befejezése után felment a mennybe (ApCs 1:9), és István vértanú már dicsőségben látja az Atya jobbán, Emberfiának nevezve őt (ApCs 7:56). Péter apostol pünkösdi prédikációjában egyértelművé válik Jézus nevének és küldetésének azonossága (ApCs 2:22–38). Ettől kezdve követői előtt egyre jobban kikristályosodik nevének és küldetésének felismerése.

Tanítványainak munkájában, szolgálatában az evangélium térhódítása az ő nevében és az ő neve által történik (Mk 16:17–20).

Pál apostol írásaiban Jézus nevének csodálatos kibontakozását látjuk (Ef 1:1–2; Kol 1:14). A Rómaiakhoz írt levélben már „örökké áldandó Istennek” nevezi őt (9:5).

Neve minden név fölött való, a legdicsőségesebb, a leghatalmasabb. hiszen minden

térd meghajol előtte. Mindenki elismeri: „Ő AZ ÚR” mindenek felett (Fil 2:9–11). János apostol, a pátmoszi látnok a megdicsőült Krisztust hatalmasnak, dicsőségesnek látja, földre esik előtte (Jel 1:17). Neve kibontakozik a mennyei hatalmasságok előtt is. Felismerik és kijelentik Jánosnak: „Ő Júda Oroszlánja, ő a Bárány” (Jel 5:5–6), s meglátják őt a föld lakói hatalmának teljében, úgy mint akinek neve: Királyok Királya, Uraknak Ura, Isten Igéje, Hű és Igaz (Jel 19:11–16). Teljes fényében, hatalmában tündököl a korai időkben megjövendölt Csemete (Zak 3:9), Isten tervének megvalósítója. Péter apostol határozott és erőteljes bizonyosságával együtt mondhatjuk el mi is meggyőződésünket: Nincs az ég alatt szebb név, mint az ő neve. Kövessük őt hűen, mint hitbeli elődeink, akiket méltán neveztek Antiochiában: Krisztus csodálatos nevéől keresztényeknek, azaz krisztusiaknak!

Deák József

„INTSÉTEK EGYMÁST!”

Az Ó- és az Újszövetség legnagyobb alakjai az intés leghathatósabb eszközeinek példás életet tartották. Megszentelt élet nélkül nem lehet hatásosan végezni az intés szolgálatát. Az intés, mint biblikus gyakorlat, nem egyformán érvényesült a gyülekezetek életében. Aszerint kapta meg egy-egy közösség életében a méltó helyét, hogy milyen komolyan élték a lelki életet. Az egyháztörténelem is igazolja azt a tényt, hogy egy-egy lelki közösség elvilágiasodásával párhuzamosan elmaradt az intés a gyülekezeti életben.

Ahhoz, hogy az intés ne törvényeskedés legyen, a lelki érettség egy bizonyos fokára kell eljutnia a közösségnek. A biblikus intés abból a természetes lelki igényből fakad, hogy – bár mindnyájan tévedhetünk – szeretnénk lelki tisztaságban leélni hívő életünket. Az intést kevés gyülekezeti tag igényli. Ahol viszont a közösség egyértelműen igényli, ott komoly és érett lelki közösségről beszélhetünk. Az érett férfisúagra való eljutáshoz szükséges az intés, mint bibliai gyakorlat. Az intés nem emberi túlbuzgóságból fakad, hanem minden esetben a Bibliához, tehát az egészséges tudományhoz akarja visszavezetni az eltévedteket. Jakab apostol így tanít: „Testvéreim, ha valaki közöttetek eltévelyedik az igazságtól, és megtéríti valaki, tudja meg, hogy aki megtérített egy bűnöst a tévelygés útjáról, megmenti annak a lelkét a haláltól.” Az intés lelkigondozás. Sohasem szabad egy bizonyos „magaslatról” beszélni a megintett testvérrel, hanem mindig szelíden és alázatosan. Az intés alapja mindig az Isten szavához való alkalmazkodás, és sohasem a saját gondolatvilágunk vagy keresztyén filozófiánk. Kizárólag csak akkor inthetünk, ha magunkat mélyen megalázzuk az Úr előtt. Az intés célja pedig mindig az eltévedt vagy a megtévedt ember Krisztushoz való visszavezetése.

Kik végezzék az intés szolgálatát? Mindenekelőtt azok a megszentelt életű hívő testvérek, akik ehhez az Úrtól ajándékot kaptak. Magában még az ajándék sem elég. A krisztusi szeretet, az alázat és a szelídség ehhez a szolgálathoz elengedhetetlen. Enélkül az intés csak károkat okoz a testvérek körében. Az intés a tanításnak egyik formája. Az elfogadott intés által a lélek megtisztulhat és egészen újat kezdhet. Intést hordoz a Szentlélek által ihletett igehirdetés, de a Lélek által kezdeményezett testvári beszélgetés is. Tanítások és intsétek egymást zsoltárokból, dicséretekben és lelki énekekben – mondja az apostol. Az intés lelki szolgálat. Ha mellőzzük, előbb vagy utóbb könnyű fajsúlyúvá válik hívő életünk. Az apostol bátorítja munkatársait, hogy a gyülekezetben ne hanyagolják el az intést. Itt nem fenytésről, hanem mentő intésről beszélünk. A fenytetés Isten joga és esetenként a gyülekezeté. Ha valaki az intést nem fogadja és tovább-

ra is bűnösen és bűnben él, azzai Isten gyermekeinek nem szabad lelki közösséget vállalni. Jézus Krisztus azt mondja: „legyen előtted olyan, mint a pogány vagy a vámszedő”, ami azt jelenti, hogy prédikálható számára újra a megtérés evangéliumát. Csak az intsen másokat, akinek példás és tiszta az élete. Akinek nagyon fáj az, hogy egy-egy testvér bűnös, vagy hamis útra tévedt. Az intést meg kell előznie az Úr előtt való könyörgésnek. Az intés olyan a lelki élet területén, mint a szemműtét. Nagyon nagy óvatosságot igényel. Egy rossz mozdulat, és tragédia történhet. A veszély tudata azonban nem jelenti azt, hogy a szakorvosok nem végeznek szemműtétet. Gondos vizsgálat után hívja az orvos műtétre a beteget. Nem ront neki, hanem figyelmesen segíteni próbál.

Intés, de hogyan? Az Ige arra is megtanít bennünket, hogy aki magát megtéli, annak az Úr előtt nem lesz ítélete. Az egészséges hívő ember naponként elfogadja az Úr dorgáló, intő szavát. Ha a hívő ember jókor érzékeli az Úr akaratát és az ő parancsát, akkor nincs szükség az intésre. De a lelki életben is jönnek betegségek. A beteg embernek pedig segítségre van szüksége. És az sem biztos, hogy a beteg minden esetben elfogadja ezt a tényt, hogy beteg. A lelki beteg általában magabiztos, nincs szüksége senkire és sem mire. Egyedül is elboldogul. Az intő helyzete azért nehéz, mert a betegnek rossz a hangulata és a legfigyelmesebb jótett is fájdalmat okozhat neki. Az egészséges hívő lélek Isten áldott közelségében él. Várja és örömmel fogadja az Úr üzenetét, még akkor is, ha ítélet hangzik az Úrtól. Gyülekezetünk két fiatal testvére között egyszer nagy feszültség támadt. Az egyik imaórát vezetett. Tele volt a szíve örömmel és hálával, meg a szolgálat terhével. Amikor véget lett az istentiszelti alkalomnak, a másik azonnal hozzásietett, hogy észrevételeit közölje vele. Ez az intés nem szült jót. Hosszú hónapok keserves harca következett. Feszültség után még nagyobb feszültség, áthidalhatatlannak látszó szakadékok jelezte a lelki törést. Azért írom le az intésnek ezt a példáját, mert Isten a szakadékokat áthidalta, a problémát megoldotta. Azóta is lelkileg nagyon közel állnak egymáshoz. Mi volt itt a rossz? Hiányzott az intéshez szükséges lelki kapcsolat, a lelki közösség. Azóta mind a ketten tanítást vettek az Úrtól. Az első lecke az volt, hogy a biblikus intésre szükség van, de csak jó lelki kapcsolat után. A másik leckében azt tanította meg az Úr, hogy együtt imádkozás nélkül, közösségvállalás nélkül nem tanácsos inteni.

Kik azok, akik elfogadják, sőt igénylik az intést? Ismerek olyan közösséget, ahol aszerint tartanak komoly hívő embernek valakit, hogy elfogadja-e az intést, vagy nem. Szerintük, akik igénylik a testvérek szeretetből fakadó intését, azok nem álltak meg a fejlődésben. Igazuk van. Ahhoz, hogy lelkileg a továbblépés, a többre jutás ne csak ábránd vagy álmodozás legyen, el kell fogadnunk és be kell fogadnunk egymást. A lelki közösség ott bomlik meg leghamarabb, ahol az őszinte szó hiányzik, ahol a testvérek úgymond „elnézők”. Ez az elnézés lehet kollektív bűnpártolás. Ezt határozottan megítéli az Úr a közösség életében. Isten azt akarja, hogy az ő teste, az eklézsia tiszta legyen, felkészített a szent szolgálatra. Sajnos gyülekezeteinkben sokszor eltekintünk az intéstől. Ahol a közösségben a testvérek hitben vállalják egymást, terhekkel és örömmel együtt, ott Isten csodálatos újulást kezd el. Ahol a tagok közömbösen mennek el egymás mellett, nem törődve egymás lelki életével, ott bűnt bűnre halmoznak, és előbb vagy utóbb „sír a gyülekezet”. Nem tesznek semmit, csak sírnak. Tudnak egymás bűneiről, de szemtől szemben nem merik azt megmondani, mindig csak a harmadiknak. Így alszik el a valamikor élő lelki közösség. Dédelgetjük tisztátalanságainkat. Ezt mondja az Ige: „ha intés nélkül valók vagytok, korcok vagytok és nem fiak”. Mi pedig Isten megváltott gyermekei akarunk lenni. Egészséges fiai az Úrnak. Tiszták és szabadok. Fel szabadultak és örvendezők.

Az igei intés Krisztushoz visz közelebb, nem békétlenséget, nem feszültséget, hanem igazi megoldást eredményez. Igaz, néha sokáig kell várni rá. Nem mindig tudjuk öröm-

mel fogadni a testvéri szót, sokszor még az Úr szavát sem. Pedig ha sódrasba kerül az életünk, szükségünk van egymásra, a testvéri segítségre. A legerősebb ember is gyenge, ha egyedül van, de a leggyengébb ember is erőssé válik a közösségben. A közösség erejének zálogai a lelki tisztaság, tisztánlátás, nyitottság és az őszinteség. Jézus Krisztus, később az apostolok, majd az első század keresztyénege tanít minket erre a nyitott közösségi életre. Menjünk vissza egészen a forrásig! Éljük úgy, ahogy az apostolok tanítottak! Intsük egymást, hisz testvérek vagyunk!

Szűcs József

„JÓNAK LÁTTÁK, DE TARTOZNAK IS VELE”

Gyülekezeti összetartozásunk egyik fontos pecsétje az önkéntes és jókedvű adakozás. Az ösgyülekezetek Lélektől nyert gyakorlata szerint nemcsak „szóval és nyelvvel” igyekszünk szeretni egymást, hanem cselekedettel és valósággal is (1Jn 3:18). Hajdani testvéreink „jónak látták”, hogy egymás, tehát a közösség, a gyülekezet szükségére adakozzanak. Önkéntes belátásból indult e szolgálat, mert az Úr megnyitotta „szívük szemét”. A mi élményeink is az övékhez kapcsolódnak ebben, amikor így énekelünk: „Hálával áldozom, mert szemem lát . . .”. Pál így ír az első keresztyének adakozásáról: „Jónak látták, de tartoznak is vele.” (Róm 15:27) A hálának szeretetszolgálatokban való örök tartozása ez. „Ezt az adósságot soha, soha / Amíg csak élek, le nem róhatom. / Ott marad mindig az én terhemen . . .” (R. Lukátsi Vilma: Az adósság).

Önként és jókedvvel adakozunk saját gyülekezetünk fenntartására. A pünkösdkor megalakult gyülekezet tagjai az egymással való közösségvállalást nemcsak az elméleti hitéletre vagy a gyülekezeti gyakorlatra, hanem a hétköznapok akkori igen nehéz gazdasági körülményeire is kiterjesztették. Ezt elsősorban úgy oldották meg, hogy vagyonszükségre léptek egymással, „mindenük közös volt”, javaikat szétosztották szükségleteik szerint (ApCs 2:44–45). Ezzel a ma ismert legfejlettebb társadalmi rendszer kicinyített mását alkották meg gyülekezeti szinten, melyből hosszú évszázadokig – sok helyen még ma is – ideológiai táplálékot merítettek a különböző szabadságmozgalmak.

Külső körülményeik megváltozása – legalábbis a gyülekezetben belül – a belső megváltozásból, megváltásból következett: „A hívők sokaságának szíve-lelke egy volt . . .” (ApCs 4:32–37; 2Kor 8:5). Ahhoz, hogy a körülményeink megváltozzanak vagy megváltoztassuk őket, előbb gondolkodásunknak kell megváltoznia! Nem véletlenül mondja Pál apostol: „Változzatok meg a ti elméteknek megújulása által” (Róm 12:2). A különböző tanítások világversenyében évszázadok óta növekvő eséllyel vesz részt ennek a tanításnak világi és vallási variációja.

Amit hitelőink a maguk korában, a maguk lehetőségei között felülről nyert bölcsességgel oly példásan oldottak meg, azt mi is igyekszünk megoldani a mi körülményeink között jóval humánusabb, igazságosabb társadalmi keretek között, de végül is azzal a céllal, hogy egyre inkább érvényes legyen ránk is az ige akkori szava: „. . . nagy kegyelem volt mindnyájukon, mert szűkölködő nem volt köztük senki” (ApCs 4:32–37).

Mai gyülekezeteink is – elsősorban a helyi misszió egyik mai formájának zavartalan működésére – önként és jókedvvel adakoznak. Ezek az adakozások fedezik a függetlenített lelkimunkások illetményét, imaházaink és intézményeink fenntartását, melyek közvetlenül vagy közvetve missziós hiterjesztő és hiterősítő célt szolgálnak, speciális küldetésük betöltését e világban (1Pt 2:9).

Önként és jókedvvel adakozunk egyházunk más rászoruló gyülekezetei számára.

A példát erre is a Szentírásban megörökített ösgyülekezeteink gyakorlatából vesszük (Róm 15:25–28). Amikor az antiochiai gyülekezet Agabus próféta jóvendüléséből (ApCs 11:28–30) tudomást szerez az egész földre kiterjedő éhínségről, mely még csak jóvendőlés, máris kész adományokat gyűjteni a jeruzsálemi anyagyülekezet számára. Minden ilyenfajta hír cselekvésre, szeretetszolgálatra buzdítja a gyülekezetet ma is (Gal 6:10). Egy testnek érzik magukat az antiochiai hívők a jeruzsálemiekkel, s a számukra való adakozást összetartozásuk pecsétjének. Ezért valósítják meg a Zsidókhoz írt levél erre vonatkozó felszólítását: „A jótékonyaságról és az egymással való közösségvállalásról el ne feledkezzünk, mert ilyen áldozatokban gyönyörködik Isten.” (13:16) Erről énekelünk egyik úrvacsorai énekünkben is: „a sújtottak terhét megosztjuk szívesen . . .”

Más gyülekezetek gondjain enyhítünk mi is különböző célgyűjtéseinkkel, ha erejüket meghaladó gyülekezeti vállalkozásokba kezdenek. A hálából másokért vállalt áldozat szimbóluma lehet úrvacsorai asztalunk is, amikor anyagi áldozatokkal kötjük össze. Ezzel közösséget vállalunk szeretetházaink idős gondozottjaival, mintegy egy asztalnál ülve velük, s így valóban jobb ízűvé válik a falat, mert így „mindnyájan esznek”.

Önként és jó szívvél adakozunk minden rászoruló ember számára. Az apostoli gyülekezetek gyakorlata ugyanis túlmutat a gyülekezeti kereteken, mint ahogy minden gyülekezeti szolgálatnak túl is kell mutatnia azon, áldássá válva minden ember számára. Napjaink ökumenikus mozgalma is legszélesebb szolgálatait tekintve felöleli az egész lakott föld emberiségét. Így kerül sor arra, hogy – nem tolakodva ugyan más szervek elé – szívesen részt veszünk a Nemzetközi Vöröskereszt gyűjtési akciójában, mely által mi is teszünk legalább egy pohár vizet azok asztalára, akikről még ez is hiányzik (Mt 25:34-40); vagy a tavalyi nemzetközi gyermekév alkalmával a harmadik világ éhező gyermekei számára az Állami Ifjúsági Bizottság csekkszámliján (232–90 179–0092 – 1910 Budapest) hivatalosan is adakozhattunk, összefogva gyülekezeten kívüli magányosokkal, intézményekkel és brigádokkal. Ilyen célt szolgálnak gyülekezeteinkben az évek óta megtartott ún. „Afrika-vasárnapok” is. Amikor oszunk, Isten szoroz, megsek „szorozza” a miénket. (Vö. Bódás: Lecke fősvényeknek.) Ezért biztat minden adakozó gyülekezetet így az apostoli „nyugta”: „Az én Istenem pedig be fogja tölteni minden szükségeteiket az ő gazdagsága szerint dicsőséggel a Jézus Krisztusban.” (Fil 4:19)

Összetartozásunk összegekkel is mérhető és bizonyítható peosétje az önkéntes és jószívű adakozás, melynek legfőbb forrása Jézus Krisztus jótéteménye, aki „gazdag lévén szegénnyé lett értünk, hogy mi az ő szegénysége által meggazdagodjunk” (2Kor 8:9).

Balog Miklós

„KÖZÖSSÉGÜNK VAN EGYMÁSSAL”

Elmegyünk az isténtsizteletre és leülünk egymás mellé. Végighallgatunk egy prédikációt, imádkozunk, énekelünk, aztán hirdetések, üdvözlések. Felerősödő moraj jelzi még a hosszabb-rövidebb ideig tartó csoportos beszélgetést. Összetartozunk. Egy felekezetben élünk, egy imaházba járunk és egy Urat szolgálunk. E gyülekezeti tevékenységek nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy közösségünk legyen egymással. Ennek ellenére lehetséges, hogy valaki árván él egy hívő közösségben is. Felszínes csak vagy igazán mély a kapcsolatunk egymással?

A közösség az első gyülekezet szellemi és fizikai meghatározója volt (ApCs 2:42). Az apostoli tanítás után következik mindjárt, s megelőzi az úrvacsorát és az imádkozást. Mit jelent tartalmilag ez a kifejezés, hogy közösség? Az eredeti görög szónak (koinónia)

igen gazdag jelentése van. Jelent társaságot, rokonságot, szövetségeseket, frigyársakat, egy körülhatárolható, egy helyre összejövő csoportot. Jelentheti egyszerűen azt is, hogy részt veszünk valamilyen rendezvényen (fizikai jelenlét), de azt is, hogy *részese-dünk valamiben*. Most ez utóbbi értelmét elemezzük és keressük az igei mondanivalóját. Tehát a gyülekezeti tagok részeseznek Isten igéjének áldásában és egymás emberi sorsában. „Örüljete az örülőkkel, sirjatok a sirókkal” (Róm 12:15). A tagok ismerik és hordozzák egymást (Gal 6:1–10).

Milyen szempontjai vannak a helyes gyülekezeti közösség kialakításának?

A gyülekezeti közösségnek vannak *fizikai összetevői*. Vegyünk néhányat ezekből. Ilyen például a *részvétel* az istentiszteleteken, vagyis a testvéri és lelki találkozás. Aki ok nélkül nem látható, aki kihúz a közösségből és eltávolodik attól, azzal nagyon nehéz a kapcsolatot ápolni. Nem lehet részesezni életének derús vagy éppen szomorú részleteiben. Nem lehet belekapcsolódní életébe, akár teherhordozó társként odaállni mellé. Adjunk életjelt magunkról! Ilyen értelemben is értékesek Pál apostol leveleinek befejező sorai. Az utazó apostol fontosnak tartotta a köszöntések és a kérések továbbítását. Talán a nevek nem voltak mind ismerősek, de mindegyikkel volt egy közös vonás: *testvérek az Urban*. Küldjük és vigyük mi is a betegek, erőtelenek köszöntését, s legyen a gyülekezet „segélyszolgálatos” közösség! Keressük fel egymást, látogassuk meg különösen a testi és lelki betegeket és az öregeket! Imádkozzunk velük, osszunk úrvacsorát, a gyülekezet örömeivel vidámsuk meg őket! Olykor, tapintatosan a terheket is megoszthatjuk velük, hogy legyen imatémájuk és ne érezzék feleslegesnek magukat. Tegyük szívességet, jót egymással, adjunk segítséget a szükségben levőknek (Gal 6:10). Nem merülhet ki a szeretetünk csak szavakban, figyelmességre és áldozatokat is vállaló tettekre van szükség (1Jn 3:18).

A Szentírás különösen fontosnak tartja a gyülekezeti közösség *lelki és szellemi feltételeit*. „Egy a test, egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, egy az Isten és Atyja mindeneknek; ő van mindenek felett, és mindenek által, és mindenekben” (Ef 4:4–6). Ott, ahol ezek teljeseznek, közösség van. Megvan a lehetősége annak, hogy ki-ki hitnézete szerinti közösséget, lelki családot válasszon, ahol zavartalanul gyakorolhatja hitéletét és nem sérti mások lelki világát. Tartozni viszont kell valahova, be kell tagolódní, épülní egy gyülekezetbe, ahol áldások, jogok és lehetőségek várnak a tagokra, de ugyanakkor felelőssége és kötelessége is van minden egyes tagnak. Egy-egy gyülekezet nevelő tényező is, a testvérek intő – olykor fenyítő – eszközei Istennek. Egy Isten előtt kedves hívő közösséget nem nélkülözhet senki sem az Úr gyermekei közül. Eppen ezért nem vállnak hasznára egy gyülekezetnek sem az olyan „szabadon vitorlázó” testvérek, akiknek mindenütt van székük, de sehol sincs lelki otthonuk. Aki mindig ünnepel, mikor dolgozik? Mindig konkrét feladatok és szolgálatok várnak a tagokra a gyülekezetben, együtt kell hordanunk a terheket és vállalnunk az áldozatokat az Úr országáért, valamint egymásért. Aki mindig csak épülní megy máshova, elszokik a tevékeny lelki élettől és nem tud majd számot adni élete gyümölcseiről az Úr trónja előtt. Még „a Lélek indított” címszavakkal sem lehet elhanyagolni a saját közösségünket. Dicsérni, elismerést meg éppen annak a közösségnek kell adnunk, amelyik bennünket az Urhoz vezetett, erőtlenségünkben hordozott, tévedéseinkben helyreigazított, s amelyiknek a lelki asztaláról élünk napról napra. Mi lenne a véleményünk arról a gyermekről, aki másokat únos úntalan dicsér, de a saját édesanyját – aki szülte, nevelte, éjszakázott betegágyánál, kíséri lépteit, imádkozik érte és őt mindenkinél jobban szereti – lenézné, kárhoztatná, a szeretet és gyöngédség tekintetében elhanyagolná, szükségéről idős korában nem gondoskodná? Vajon nem ismétlődik-e meg a jelenben hasonló dolog a lelki gyermekek és a gyülekezetek viszonylatában?

Az Írás arra tanít minket, hogy *világosságban kell járnunk* és akkor közösségünk lesz egymással (1Jn 1:1–10). Ezt most először úgy értelmezzük, hogy Jézus Krisztus a vilá-

gosság, öbennie kell járnunk (Jn 8:12). Csak úgy lehet áldásos a gyülekezetben a személyem, ha ő az én Uram. Akkor tudom igazán jóban részesíteni a többieket, ha él bennem Krisztus (Gal 2:20), s ő szabja meg lépéseimet. Aztán úgyis értelmezzük ezt az előbbi igét, hogy őszinteségben, nyíltságban kell járnunk, hogy a másik testvért meg ne tévesszük, az részt vehessen terheinkben, sorsunk, utunk nehézségeiben.

Legyünk jószándékkal egymás felé: „Vigyázzatok, hogy senki se fizessen a rosszért rosszal, hanem mindenkor a jóra igyekezzetek egymás iránt és mindenki iránt” (1Thes 5:15). Ártó szándék és rosszindulat eleve szétrombolja a lelki kapcsolatokat (2Kor 12:20–21). „Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” (1Kor 16:14)

Az örömteli események, a halálra készítő tények megosztása, a betegekért mondott hitben erős imák mind a helyes lelki közösség vonásai (Jak 5:13–15). Ennek a Krisztusban megtalált kapcsolatnak odáig kell mélyülnie, hogy a bűnvallásra is lehetőséget adjon (Jak 5:16), és a bűntől való szabadulást a golgotai keresztre való felmutatással, imádságos szívvél elő kell segítenünk. „Mindenekelőtt az egymás iránti szeretet legyen kitartó bennetek, mert a szeretet sok vétet elfedez” (1Pt 4:8). Mit jelent ez az elfedezés? Az itt található görög szónak (kalüptó) sokféle jelentése van: letakar, elrejt, láthatatlanná tesz, beburkol, befed, elfed, elhomályosít, eltitkol. Talán arra tanít minket ez az ige, hogy legyünk megalkuvók? Kicsinyítsük, elhomályosítsuk a bűnt? Vagy úgy titkoljuk el, hogy bármikor kéznél legyen és így a vétkező társunk, testvérünk szemére vethetjük? Nyilván nem erről van itt szó, hanem arról, hogy a bűnt el kell fedeznünk szeretettel, – s ez a megbocsátás (Ef 4:32). Jézus Krisztus önmagával, keresztyével takarta, fedezte el vétkeinket, vére árán bocsátott meg nekünk és szerzett váltságot bűneinkből (És 53:1–12; Róm 5:1–10; 2Kor 5:17–21; Mt 20:28).

Az úrvacsora, mely az Úr Jézus áldozati halálára emlékeztet minket, szintén szorosa fűzi lelki közösségünk szálait. „Mert amint egy a kenyér, egy test vagyunk sokan, akik az egy kenyérből részesedünk” (1Kor 10:17). Egy úton haladunk, s egy célba igyekszünk mindazokkal, akik a Krisztus testének, a gyülekezetnek tagjai (Jn 14:1–6). Urunk itt a „várószobában” lerombol minden válaszfalat, mely a szívünkben emelkedik testvér és testvér közé. Akiknél a jelenben nem dőlnek a válaszfalak, azok között „nagy közbevetés” lesz az örökkévalóságban.

Szükségünk és lehetőségünk van arra is, hogy a hittestvéreink körén túl közösségben legyünk azokkal is, akik más egyházakban, lelki családokban élnek, „akik velünk együtt ugyanabban a drága hitben részesültek Istenünk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus igazsága által” (2Pt 1:1). A hasznos ökumenikus kapcsolatoknak egyik alapfeltétele az, hogy ismerjük fel a másokban munkálkodó isteni kegyelmet, s becsüljük meg a más egyházakban is tevékenykedő Szentlélek munkáját. Azt hiszem, hogy XXIII. János pápától ered ez a nemes gondolat: *a lényegben egység, a kevésbé lényeges dolgokban szabadság és mindenben szeretet legyen közöttünk!*

Pócsik Béla

ELHORDOZNI, ELSZENVEDNI EGYMÁST

Efézus 4:1–4

Belső megilletődéssel és szent örömmel vesszük tudomásul, hogy a gyülekezet, amelynek tagjai vagyunk, a Krisztus teste, mi pedig a testnek tagjai. Minél inkább tudatosodik ez bennünk, annál hasznosabban és harmonikusabban épülünk be a Szentlélek által Krisztus testébe, és annál nyilvánvalóbbá válnak hívő életünkben az összetartozásunk jelei.

Egymás „elhordozása” és „elszenvedése” a *legnehezebben megszerezhető jelek* közé tartozik. Csak a mélyen Krisztusban gyökerező életben található meg ez a jel. Nem valamiféle díszítése ez hívő életünknek, hanem a gyülekezet Urának az igénye, egyben üdvösségünk feltétele is. Akkor értjük meg ezt, ha abból indulunk ki, hogy egymásnak a szeretetben való elhordozásáról és elszenvedéséről van itt szó. Csak akkor vagyunk képesek reá, ha beteljesedtünk a Krisztus szeretetével és ebben az életformában éljük hívő életünket.

Hiábavalók legkiválóbb emberi erőnyeink, hegyeket mozgató hitünk és minden egyéb, ha nem a szeretetben élünk. *Egymás elhordozása és elszenvedése a szeretet legnehezebb próbája.* Ahol nincs szükség hosszútűrésre és elszenvedésre, ott könnyű szeretni. De ahol csak úgy lehet szeretetben élni, hogy el kell szenvedni a másik embert, ott nehezen megy a szeretet, hamar meglangyosodik és meghidegül. Az ilyen szeretet elvesztette értékét a mennyei Atya előtt. A szeretetben példaképünk az Úr Jézus Krisztus. Tökéletesen mutatta be a szeretetet, nekünk pedig azt az üzenetet hagyta, hogy amiképpen ő szeret bennünket, mi is úgy szeressük egymást.

Néhány évvel ezelőtt sok szó esett arról a mozgalomról, amelyet az ifjúság indított el Amerikában, magát „Jézus népe”-nek nevezve. Az jellemezte – és jellemzi – ezt a mozgalmat, hogy nincs egyetlen vallásos tételük sem, és nem kívánnak semmiféle vallásos rendszerben élni. Sokféle árnyalata van a mozgalomnak, de van egy közös gondolatuk, amit így fogalmaztak meg: „Legyünk olyanok, mint Jézus!” Jézusra nem is annyira mint Megváltóra, hanem mint az emberi élet „modelljére” figyelnek. Próbálják a szeretet vonatkozásában is ezt a „modellt” megvalósítani. Azzal nem értünk egyet, ha valaki az Úr Jézusra nem úgy gondol elsősorban, mint Megváltóra és Isten Fiára. Azzal sem, ha a gyülekezet mellőzésével akarja élni a hívő életet bárhol is. Azzal azonban igen, ha a *szeretet életformáját így közelíti meg: „Legyünk olyanok, mint Jézus.”* „Amiképpen én szeretlek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.” Sok ilyen „modell” találkozunk a Szentírásban. Megkérdezi például valaki az Úr Jézustól, hogy „kicsoda az én felebarátom?”. Egészen biztos, hogy érzékelhető meghatározást várt a kérdező. Helyette egy történetet kapott az irgalmas samaritánusról. Ebben a történetben a felebaráti viselkedés mintáját állította oda az Úr Jézus a kérdező ember elé.

Bizonyos oldalról tekintve *ilyen modell a gyülekezet is*, amelyben az Isten országa ábrázolódik ki ezen a földön. A gyülekezetben való együttélésünknek az alapja is a szeretet. Hasonlítani szokták a háléhoz a gyülekezetet és azt mondják, hogy *Krisztus gyülekezete a szeretetnek a hálója.* Ezzel merítjük ki az embereket a bűn tengeréből. Így mondta az Úr Jézus is: „Mostantól fogva embereket fogsz”. Ez a háló a szeretet szálából van szöve, mivel a gyülekezetben a szeretet szálai fűznek egymáshoz bennünket. Ha van olyan testvér, akihez nem kapcsol hozzá a szeretetnek a szála, ott lyukas a háló. Ez nemcsak szépséghiba, hanem nagy baj, mert ahol lyukas a háló, ott kiesnek a halak és eredménytelen lesz a gyülekezetnek a szolgálata. Kívánatos megvizsgálni, hogy a gyülekezetben azon a helyen, ahol én vagyok, nem lyukas-e a háló. A szeretet szálait kell vizsgálni elsősorban azok iránt, akiket el kell hordozni és el kell szenvedni. Az elszakadt szálakat össze kell kötni, ezzel: „elszenvedvén egymást szeretetben”.

Nem könnyű megmaradni mindig a szeretetben. A Sátán nagy igyekezettel próbálja letördelni összetartozásunknak ezt a pecsétjét. Amikor azt mondja az apostol, hogy szenvedjük el egymást szeretetben, arra kér, hogy *akkor is szeressünk, amikor szenvedést okoznak nekünk.* Sokszor akaratumk ellenére is megsebezük egymást. Házastársak, barátok, testvérek; örülünk egymásnak, gazdagodunk kapcsolataink által, és egyszer-mászor mégis összeütközünk. Ha a szeretetben élünk, akkor ilyenkor el tudjuk hordozni és szenvedni egymást. Gyülekezeti életünk vonatkozásában ez azt jelenti, hogy nem szakad el a szeretet hálója és nem esnek ki belőle a halak.

Csodálatos lehetősége életünknek, hogy szerethetünk. Hallatlanul meggazdagítja az

életünket. Akkor értjük meg igazán, hogy mennyire így van, amikor olyan emberek életét figyeljük, akik nem tudnak szeretni, vagy meghidegült bennük a szeretet. Ez a csodálatos lehetőség azonban nem a mi érdemünk. Isten kegyelme ez bennünk. Ne akadjunk el ott, hogy „összeütközött velem a másik”, „keresztelte az utamat”, megsértett”, „fájdalmat okozott”, mert amíg Sátán lesz, addig ilyesmi előfordul az életünkben. Arra vigyázzunk, hogy ne zökkentsen ki bennünket szeretetteljes életformánkból. Egy módja van ennek: „Teljes alázatossággal és szelídséggel, hosszútűréssel szenvedjük el egymást”.

Jó vigyázni és imádkozni azért is, hogy minél kevesebb legyen bennünk az, amit a másik embernek kell elszenvednie. Valljuk örömmel, hogy a Jézus népe vagyunk. Legyünk is olyanok, mint Jézus – „elszenvedvén egymást szeretetben . . . és igyekezőven megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékében”.

Dr. Szakács Imre

„NE LEGYEN HASONLÁS A TESTBEN”

1Korinthus 12:12–17

Aligha találunk kifejezőbb hasonlatot Krisztus és a gyülekezet, illetve a gyülekezeti tagok egymáshoz való helyes viszonyulására, mint amellyel Pál apostol megvilágítja ezt a csodálatos állapotot: „Krisztus feje az egyháznak” (Ef 5:23). „Ti pedig a Krisztus teste vagytok, és tagjai rész szerint” (1Kor 12:27). E lelki törvényszerűség nyomán válóulhat meg az a harmonikus életritmus, amelyet érdemes és kívánatos élni.

Az apostol fájdalommal tapasztalta, hogy az ekléziában betegség ütötte fel a fejét. A test tagjai meghasonlottak a Fejvel, ennek következtében a tagok egymáshoz való viszonyulása is megromlott. Ahelyett, hogy Krisztus uralma alatt cselekedtek volna egymás javára, ki-ki magának szabott törvényt a maga hasznát keresve. Ahelyett, hogy saját erényükkel pótolták volna a másik testvér hiányát, azok hibáját felnagyítva igyekeztek leplezni saját bűneiket.

Bár lassan évezredek választanak el bennünket a korai keresztyénségtől, a náluk jelentkező emberi nyomorúságok rajtunk is kiütözköznek. Döbbenettel, de alázattal ismerjük fel és ismerjük el, hogy indokolt Isten mai figyelmeztető üzenete: „Ne legyen hasonlóság a testben!”

Nézzük meg azokat az egységbontó tényezőket, amelyek nemcsak korinthusi betegségek voltak.

Ezek közül néhány belülről emésztette a gyülekezetet, számos kívülről próbálta kikezdeni az eklézsia dinamikus életét. A krisztusi szeretet megcsappanása következtében túlzottan hangsúlyt kapott az egyes gyülekezeti tagok származása.

Az egyik római eredetével büszkélkedett. A másik római polgárságával kérkedett. Figyelmen kívül hagyták, hogy nem a múlt, hanem csodálatos jelen, az egy testben való részvétel, a Krisztus fősege alatti élet a különleges ajándék. Az, hogy a különbözőség ellenére egymásnak testvérei, Isten gyermekeivé lettek.

A Szentlélek uralmának hiánya miatt kiéleződtek a gyülekezetben a társadalmi és szociális rétegződés határvonalai. Ahelyett, hogy egymást kiegészítették, megsegítették volna, elszigetelődtek egymástól. Még az úrvacsorát megelőző agapét is megromtotta ez az emberi gondolkodás (1Kor 11:20–22).

A versengés bűne is emésztette a korinthusi gyülekezet életét. Isten lelki-ajándékokat osztott ki közöttük: „mindenkinek külön, amint akarta (1Kor 12:11), hogy ugyanarról gondoskodjanak egymásért a tagok” (1Kor 12:25). Ők viszont bizonygatták, hogy

a náluk levő ajándék a fontosabb. Pedig legfontosabb a Test volt, amelyet valamennyi-
jüknek építeni kellett volna az Istentől kapott ajándékokkal. Rendszerint ezek az
emberek már nem is a lelki ajándékokat védték, hanem önmagukat emelték a másik
ember fölé, hízalva öemberüket.

A személyi kötődések túltérkelése is meghasonlást idézett elő a gyülekezetekben.
Ez így van ma is. A törvényeskedők Pétert igyekeztek a többi apostol fölé emelni.
A kegyelem jelentőségének hangsúlyozása ürügyén mások Pál apostol mellett kardos-
kodtak. Voltak, akik beteges intelligenciájuk éhségét Apollós ékészülésével igyekeztek
kielégíteni, alábecsülve a többi apostol ajándékát. Egy réteg pedig azzal akarta magát
mindenki fölé emelni és lelki gőgjét kivédeni, hogy Jézus közvetlen tanítványának ne-
vezte magát. Holott tudvalevő, ismert volt mások előtt is, hogy az említetteket, vala-
mennyit Isten hívta és küldte el a missziós szolgálatba. A személyi kötődéseknek min-
dig fontos szerepük van. Nem szabad azonban szem elől téveszteni azt, hogy kizáróla-
gosan a Krisztusba vetett hitünk és az iránta érzett tiszteletünk lehet határtalan. Külön-
ben emberek miatt vagy emberekért szétszaggatjuk azt a testet, amelyért Krisztus szen-
vedett. Ezekhez a belső bomlasztó erőkhöz és különböző bűnökhoz csatlakozott még
a főpapság, a római urak és a tévántók hadainak gyakran kíméletlen, máskor alatto-
mos próbálkozása. Ezt az *alig szűnő ostromot azért bírta a gyülekezetek többsége, mert
kiapadhatatlan volt az egységet munkáló erőforrás.*

A leggazdagabb erőforrás az Úr Jézus Krisztus személye volt. Nevének pusztá emlí-
tése szeretetet, erőt, hatalmat, életet sugárzott a hívők felé. János apostol rövid tómon-
datban fogalmazta meg a ma is változhatatlan igazságot, mindnyájunk erőforrását:
„Akié a Fiú, azé az élet” (1Jn 5:12).

A Krisztusba vetett szilárd hit, az elfogadott váltság és a bűnbocsánat felett érzett
öröm olyan erő, amely ledönt minden válaszfalat, és áthidal minden bűn okozta szaka-
dékot Isten és ember, ember és ember között. Pál apostol erről ír levelében: „Felöltöz-
tettek az új embert . . . ahol nincs többé görög és zsidó körülmetéltség és körülmetélet-
lenség, barbár és szkíta, szolga és szabad, hanem minden és mindenkiben Krisztus”
(Kol 3:11).

Ez nem valami elvtelenséget, teológiai egyveleget jelent. A testben a kéz kéz marad,
a szem nem változik lábbá. Valamennyi a maga helyén, a maga fontos szolgálatát
végezve építi a testet, engedve a főnek, Krisztusnak. A gyülekezetek „szabadúszó”
tagjai gyökértelemné válnak, mindenütt vannak, mégis sehol sincsenek. Megbízás nélkül,
a gyülekezetek küldése, imádsága nélkül tetszelegnek küldöttek színében. Ha a test tag-
jai kificomodnak, alkalmatlanná válnak a szolgálatra. Krisztus és a gyülekezet az a
forrás, ahonnan erőt meríthetünk. A meghasonlás nélküli lelkiállapot alkalmas arra,
hogy szolgálatot végezzen másokért.

A lelki egység áldása a békés, az Úrban örvendező, kiegyensúlyozott élet. A Krisztus-
ban maradás biztosítja a gyümölcsstermést (Jn 15:5). Ez az állapot alkalmas Isten
magasztalására. Ez az állapot teheti hitelessé Krisztus szavait általunk az emberek előtt
(Jn 17:21). Tanítványságunk mellett is az egység tanúskodhat (Jn 13:34–35). Isten
gyermekei ha annyi energiát fordítanak Isten magasztalására, egymás megsegítésére,
építésére, mint amennyit saját kiemelésükre, gazdagabbak lennének. Szavuk is hitele-
sebb lenne.

Mindennap járunk Krisztus szeretetében, törekedjünk egymás építésére! „Hogy ne
legyen hasonlóság a testben, hanem ugyanarról gondoskodjanak egymásért a tagok.”
Akkor valóság lesz: „És akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a tagok mind,
akár tisztelességgel illetetik egy tag, vele együtt örülnek a tagok mind.” (1Kor 12:25–26)

Révész László

El nem küldött levél

Neked írok levelet, jó anyám,
bár azt soha el nem olvashatod.
Ki van állítva már az útleveled,
végső útjára visz bús vonatod.
Ötvenhat éves fájó testedet
tegnap sebészkes szabdalta fel,
kitárulkozott a meztelen halál,
s gyönyörtáncát veled járítja el.

Ó, anyám! Gondolhattam-e egykor,
hogy nem lesz időm visszatérni hozzád?
Hol lebegsz már a zárt pillák mögött,
míg lopva tapintom véred ritmusát?
Apám még biztat, hogy nemsokára
gyógyultan viszünk majd haza;
csak nekem mondták, hogy életednek
ez volt az utolsó tavasza.

Fájdalmaktól megtört teste
olyan, mint egy görnyedt galamb,
tiport virág a hant alatt,
törött szárnyú lepke a fényben,
kihunytt lámpa az éjsötétben.

Drága anyám! Ó, de más volt!
Viskóból otthont varázsolt,
kezeben kenyérré vált a semmi,
üres fiókból is adott enni,
ruhámat napfényből varrta,
szívének tüze vibrált rajta.
Nappal pacsirta volt, de este
zsebkendőjét sűrűn kereste . . .

Hogy is lehet úgy élni? – Nem tudom,
ha nem lesz, aki várjon majd haza,
ha lehull az égről a földkerekség
legtisztább fényű csillaga . . .

Az élet rendje: születünk, halunk;
ők ehmennek, mi még maradunk.
Kint tavasz van, zsongás, illat, fény,
bent csend. És szívem rejtekén
egy kis rög indul az aorta felé.

(1967)

D. Timár Klára

„A szolgálatokban különbség van”

KÜLDETÉS ÉS MEGBÍZATÁS

Azok a gyermekek, akik bibliás családban nőnek föl, ismerik Jónás prófétát. Róla még a Szentírást nem olvasók is hallottak, hiszen alakja és történetének egyes részletei szállóigékként élnek. Az engedetlenség példája ő, aki meghallotta az Úr szavát, mely ninivei küldetést tartalmazott, de más irányba próbált menekülni. Isten csodálatosan megállítja, megmenti és újból elküldi Ninivébe. Jónás dörgedelmes prédikációjára a város lakói megtérnek, de ő sértődötten kivonul Ninivéből. Története világosan bizonyítja, hogy több baj van egy engedetlen, duzzogó prófétával, mint százhuszezer bűnbánó bűnossal.

A küldetés elfogadása nem könnyű dolog, ezt láthatjuk az Ószövetség olyan ki-magasló alakjainak vívódásából is, mint Mózes vagy Jeremiás. Mózeset Isten a fáraóhoz küldi, hogy megszabadítsa általa Izráelt. Ő ismerve a feladat nagyságát és saját alkalmatlanságát, így válaszol: „Kérek, Uram! Küldj mást, akit küldeni tudsz!” (2Móz 4:13) Jeremiás pedig fiatalságára hivatkozva próbál kitérni a küldetés elől (Jér 1:6).

Az Úr Jézus, mint küldött, habozás nélkül vállalta szolgálatát (Zsid 10:9), mégis volt harca neki is a Gecsemánében, amikor küldetésének legnehezebb szakasza következett. Amikor Jézus küldetéséről beszél, kihangsúlyozza, hogy nem saját elgondolásából jött, hanem az Atya küldte őt (Jn 8:42).

Napjainkban, ha két ország diplomáciai kapcsolatot létesít, a kiküldött nagykövet bemutatja megbízólevelét – mely hazájának megbízását hivatalosan igazolja – a befogadó ország államfőjének. Ezáltal ismerik el a küldő állam meghatalmazott küldöttének, képviselőjének.

Miért fontos a küldő és a küldött kapcsolata? Egyrészt: a *küldött* nem saját akaratát cselekszi, hanem engedelmeskedik a *küldő* akaratának. Az Úr Jézus azt mondja: „... önmagamtól nem tehetek semmit . . . mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak az akaratát, aki elküldött engem” (Jn 6:30; 6:38). Haláltusájában is ennek az akaratnak veti alá magát (Mt 26:39, 42). Másrészt: a *küldő* a neki járó tiszteletet követeli *küldöttének*, mint meghatalmazott képviselőjének.

Jézus így beszél erről: „Aki nem tiszteli az Atyát sem, aki őt elküldte” (Jn 5:23). Ugyanezt hangsúlyozza akkor is, amikor ő küldi el tanítványait: „Aki titeket befogad, az engem fogad be, aki elküldött engem” (Mt 10:40).

A küldő és küldött kapcsolatának jelentőségét akkor értettem meg, amikor tizen-négy éves koromban egy számomra ismeretlen városba kerültem ipari tanulóknak. Mestere-m, aki jónevű iparos volt, gyakran küldött különböző megbízatásokkal olyan helyekre (más kisiparosokhoz, kereskedőkhöz stb.), ahol engem még nem ismertek. Ezekben az esetekben bemutatkozásom legfontosabb mozzanata az volt, hogy megmondtam, ki küldött. Ez mindig meghozta a kívánt eredményt, mert ha nem is tudták, hogy én ki vagyok, küldőmet jól ismerték.

A feltámadott Krisztus azt mondja tanítványainak: „Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket” (Jn 20:21). Tudjuk, hogy őt áldozatul küldte Isten (1Jn 4:10), nekünk is *áldozatot kell vállalnunk az ő küldetésében*.

Az apostoli korban a küldetés, a megbízatás közvetítői a gyülekezetek voltak. Miután böjtöltek és imádkoztak, a Szentlélek vezetése alapján kiválasztották és kiküldték a szolgálatra elhívottakat (ApCs 11:22; 13:2).

Ma időszerűbb, mint bármikor a megállapítás: „Az aratnivaló sok, de a munkás

kevés: *kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat aratásába*” (Mt 9:37–38). A küldő Úr semmit sem változott, tehát vagy az imádkozók hiányoznak, vagy az engedelmes küldöttek, vagy mindkettő, azért kevés a munkás.

Ha az Úr hívását meghallod, ne légy engedetlen, mint Jónás, hanem vállald a küldetést az Úr aratásába, ha csupán egyetlen kalászáért kell is lehajlod!

Tóth László

SZORONGATÓ SZERETET

2Korinthus 5:1–15

Jézus Krisztus ma bennünket kérdez meg: „szeretsz-e engem?” (Jn 21:15–17) Hogyan tudunk rá válaszolni, amikor a kérdést elkopottnak, szürkének, s ezért egy kicsit idejétmúltnak tekintjük? Szeretetről hallani újból? Szeretetről olvasni megint? Nem volt elég a sok prédikáció, a megcsúfolt szeretetkezdeményezések kudarca? Egyáltalán merjünk ma még hagyományos értelemben beszélni a krisztusi parancsról, nem túlhaladott álláspont ennek az erőltetése? Kiábrándult, egoista, kicsit cinikus már a mai ember, ha a szeretetről hall.

Mert mit jelent az a szó, hogy „szeretet”? A szó maga a megtestesült gondolat. A szavak jelentéséről *Karl Rahner*, a nagy római katolikus teológus így vall: „Vannak szavak, amelyek megosztanak és vannak szavak, amelyek egyesítenek: mesterségesen készített szavak és mindig is meglevő vagy hirtelen csoda folytán újjászülető szavak. Szavak, amelyek felbontják az egészet, hogy egyenként magyarázzák meg a részeket, s szavak, amelyek – annak, aki figyel rájuk – megidézik azt az egészet, amelyek kimondanak. Vannak szavak, amelyek keveset világítanak meg, mert a valóság kis részletét tárják csak föl, s vannak szavak, amelyek – miközben összhangba hozzák a sokféleséget – megajándékoznak igaz bölcsességgel. Vannak elszigetelő és elhatároló szavak, s vannak olyanok, amelyek kimondják a valóságot: látható bennük a valóság végtelensége. Olyanok, mint a kagyló: bármilyen kicsiny is, benne morajlik az egész tenger. Ezek a szavak bennünk gyújtanak fényt, és nem mi világosítjuk meg őket. Hatalmuk van fölöttünk, mert nem emberi készítmények, hanem Isten ajándékai. Vannak egészen világos és egyúttal kétségbeesítően lapos szavak, amelyek csak a fejet elégitik ki, de üresen hagyják a szívet. Azután vannak másféle, homályos, a dolgok túlságosan fényes titkát szólító szavak: szívből fakadnak és himnuszokban zengenek. Utat nyitnak a nagy tetteknek s örök érvényű döntéseknek.”

Talán a szeretet szavunk egy ilyen, „másféle, homályos, a dolgok túlságosan fényes titkát szólító” szó. Hiszen „az Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad” (1Ján 4:16). *Szeretpi = Istenben lenni*. Ha nem szeretek, nem vagyok Istenben, hanem a „halálban”.

Isten előtt nyitott szívvel élni azt jelenti, hogy nem utasítjuk vissza a szeretetét, nem gördítünk elé akadályt, és így kicsordul a szívünkéből, és elárasztja a környezetünket. *Csak akkor szeretjük igazán embertársainkat, ha igent mondunk az Isten felénk irányuló szeretetére.*

Úgy „szorongat minket” a Krisztus szeretete, hogy ösztökél, készlet a tettekre. Fel-tétlen kockázat minden kezdeményezés, a szereteté is. Mi lesz a válasz? Nem csúfol-ják-e meg legtisztább, legőszintébb érzéseinkből fakadó tetteinket? A megcsúfolt és a megcsalt szeretetet is beteljesíti Isten? Valahogyan igen. Augustinus megtért, mert édesanyja állhatatos szeretettel imádkozott érte. A célhoz jutás idejét nem számíthat-juk ki, de a módját ismernünk megadatott: Isten is szeretett, amikor Krisztust halálra adta értünk. „Előbb” szeretett! A módszere ez volt. Mikor ért célhoz a világban a szere-

tete? Mondhatjuk: még nem! De volt-e megcsúfoltabb, hidegbben fogadott szeretet az övéni? És mégis célba ért mindig, amikor egy pohár vizet kapott a szomjazó, egy falat ételt az éhező, ha a betegágy mellett látogató állt meg, ha a gyászolót vigasztalták. Krisztus így minősíti ezeket a *tényeket*: „velem cselekedtetétek”. Mégis a szeretet kockázat marad, mert a „visszafizetés” reménye nélkül gyakorolt életforma (Lk 6:34).

A szeretet bizalmat jelent: rábízom magam a másikra, visszaélhet ezzel, de én bízom benne, hogy egyszer jó válasza is születik „szeretettémnek”. Kezdeményezek, mert „felülről”, Krisztustól kapom ehhez az erőt, s „túlradó” valóság marad.

Maradjunk a szónál: „szorongat”. A hordó dongái nem illeszkednek addig jól egymáshoz, amíg össze nem kényszerítik őket az abroncsok. A vasabroncsok „szorongatják” a dongákat, azok közben igazodnak, s végül alkalmasak akár bor vagy olaj tárolására. Pedig lehet, hogy ha élnének a hordó egyes darabjai, a szorítástól fuldokolnának, jajgatnának. Mégis, *csak így* használható az edény. *A Krisztus szeretete ilyen: összekényszerít bennünket, szoros egymás mellett állásra, modern szóval így fejezhetnénk ki: szolidaritásra*. Nem mindegy, mi van a testvéremmel, embertársammal, mert engem is érint az ő baja, nekem is fáj a fájdalma, sebével az én sebem is vérzik, éhező gyermekével az enyém is éhezik. Addig nem vagyok boldog, amíg nem segíthetem rajta.

„Szorongat.” Nem enged ki a kezéből. A prófétának „csontjaiba rekesztett tűz” volt, Pál apostolnak jajt kellett kiáltania, mert a szorongató szeretet nem engedte elhagyni az Isten országának jó hírét. Tehát nem lazít, nem oldoz, nem elenged, hanem köt, hozzákapcsol a szolgálatunkhoz, mert mindig van tartaléka.

A „szorongatott”, Istentől összekényszerített, szolidaritással tett keresztényiség már jól tudja hordozni az evangélium tartalmát: „hogy akik élnek, többé ne önmagukért éljenek”, és „ismerjük az Úr félelmét, és embereket győzünk meg”. Másért vagyunk talán mi hívő emberek a világon? Most így kérdezi Jézus: „szerezs-e engem?”

Kiss Emil

„HELYESEN HASOGATJA AZ IGÉT”

2Timótheus 2:1–16; 4:1–5

Isten gondolatai ég-föld távolában vannak a mi gondolatainktól (És 55:8–9). Ezért ahhoz, hogy önmagáról és az üdvös jóról kijelentést adhasson nekünk, az ő végtelen gondolatait véges emberi gondolatokba, sőt szavakba kellett összeszorítania, majd a szavakat holt betűvé merevítette, hogy eljuttathassa őket hozzánk. A testetöltés csodájának egyik megrendítő változata ez a felséges alázat: Isten gondolata betűben megtestesítve! Sőt a megfeszítés titkának is hasonmása: az emberi szóban testet öltött Ige félreértésnek és félremagyarázásnak kiszolgáltatottan van jelen közöttünk. Csak a szeretet képes ekkora kockázatvállalásra.

Mert kockázat, hiszen az Igét a „tanulatlanság és állhatatlanság elcsúsztheti-csavarhatja” (2Pt 3:16), a jóindulatú keresés meg félreértheti. Ennek az utóbbinak jó példája az etióp kincstáros, ez a szomjas szívű bibliaolvasó. Amikor Fülöp evangélista rákérdez: „Vajon érted-é, amit olvasol?”, így válaszol: „Már hogyan érthetném, ha valaki meg nem magyarázza?” E viszontkérdéssel mutatja ki, mennyire kapva kap a *hivatott magyarázón*, mert úgy érzi – és nagyon helyesen –, hogy szüksége van valakire, aki kibontja előtte a titkot.

A rövid párbeszéd egyik szereplője az evangélium „hivatásosa”, a másik egy érdeklődő „kivülálló”. De mindkettejük egybehangzó véleménye és tapasztalata az, hogy az Igét lehet olvasni gyümölcstelen értelemmel: nem értve vagy éppen félreértve is.

Munkatársához intézett fenti szavaiban Pál apostol is *hasogatásra, fejtegetésre szoruló*nak mondja az Igét. Ez a hasogatás nem más, mint az értékes, élő magnak, az üzenetnek kihámozása a szavak burka alól. Az igehirdetés csodája tehát az ige fentebb említett megtestesülésének ellencsodája: Isten felséges gondolatainak kiszabadtása a betűk, szavak gúzsából, már amennyire az emberi beszézés által ez lehetséges.

Erre a szolgálatra az Úr „*elhívott némelyeket*”. Vagyis az Ige érthető olvasása és magyarázása ugyanúgy a Szentlélek műve, mint az ihletés, amelynek hatására és védelme alatt leíródott. Az apostol ezt így fogalmazta meg: „a mi alkalmasok voltunk Istentől van. Ő tett alkalmassá minket.” (2Kor 3:5–6) Timóteusnak részletezi is, miben áll ez az alkalmassá tétel, ilyeneket említ: szent elhívás, kegyelmi ajándék, lelki erőnlét, szeretet, józanság (2Tim 1:6–9). Ezeket semmiféle ismeret nem helyettesítheti, mert nélküliük az Ige helyes hasogatása helyett szentségtörés, üres fecsegés, mások hitének feldúlása lesz az eredmény (2Tim 2:16–18).

A továbbiakban az Igé helyes hasogatásához szeretnénk segítséget adni azoknak, akik erre szent elhivatást és kegyelmi ajándékot nyertek.

Az etióp kincstáros a *többféle értelmezési lehetőségen* akadt el: Kiről mondja ezt a próféta, magáról-e vagy másról? A többféle magyarázási lehetőség megkísérthet azzal, hogy egyéni, alkalmi és szenzációkereső mondanivaló kapjon teret az Ige eredeti és valóságos üzenete helyett. Aki helyesen akarja hasogatni az Igét, annak ilyenkor sem szabad megfélekeznie arról, hogy ő szolgál, egyszerű vízmeregető, nem pedig vízforrás. A különféle értelmezési lehetőségek közötti eligazodásban, a képzelet kínálta magyarázatokkal szemben való állásfoglalásban hathatós segítség lehet az adott igehelynek a szöveggörnyezettel való összefüggése és a beszélő vagy író szándékának figyelembevétele. Mt 5:48-at („Legyetek azért tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok”) például önmagában sokféleképpen magyarázhatnánk, de az előző versek összefüggésében („*hogy legyetek mennyei Atyátok fiai, aki . . .*”) a gondolat egyértelművé válik: a személyválogatás nélküli szeretet a tökéletes.

Veszélyeztetni az Ige hasogatásának helyességét az is, ha elfeledjük, hogy az üzenet *különböző irodalmi műfajok* közvetítésével jutott el hozzánk. A műfajkérdés fontosságát már a tanítványok is érzékelték, s rákérdeztek Mesterükre: „*Miért szólsz nekik példázatokban?*”

A Biblia tehát nem úgy lett lábainknak szövétneke és ösvényünk világossága, hogy az összes elképzelhető élethelyzetre kész erkölcsi szabályokat ad a kezünkbe, hanem az emberi gondolatközlés legkülönbözőbb eszközeit alkalmazza. Márpedig ugyanazt az igazságot másként fejezi ki a próféta vagy apostoli prédikáció, másként a közmondás, a költemény, a példázat, a történeti elbeszélés. Mindennapi emberi kapcsolatainkból is tudjuk, hogy a különféle műfajok mennyire nem cserélhetők össze. „*Mondj igazat, betörök a fejed!*” közmondásunk határozott igazságra hívja fel a figyelmet, hogy felkészítsen az igazmondás esetleges következményére. De hova jut az, aki e közmondást erkölcsi szabálynak tekinti!? Ugyanígy végzetes tévedések forrása lehet a bibliai műfajok összezavarása is.

Az Úr azt felelte a tanítványok előbbi kérdésére, hogy *nem esetlegesen választotta meg a műfajt, hanem tudatosan*: a példázatnak szelektív hatása van, részben megvilágít, részben elrejt, és így a megértés lelki előfeltételeit juttatja érvényre (Mt 13:10–13). Jó példája ennek a gazdag és Lázár példázata. Akiben megvan a megértés lelki feltétele, hogy ti. a beszélő Jézus hullámhosszán áll, az megragadja az üzenetet, mert nem ragad meg a részletekben, hanem a csattanónál fogja keresni a mondanivalót. Ez a példázat azt a tévhitet akarja eloszlatni, hogy a hitre a csodák vezetnek el. Nagyon határozottan meg is fogalmazza: hogy aki nem hallgat az írott és hirdett Igére, azt a csodák sem győzik meg. Ha viszont valakinek az érdeklődése nem képes beállni Jézus mondanivaló-

jának az irányába, könnyen abba a reménytelen vállalkozásba kezd, hogy e példázat alapján a halál utáni lét titkait fejtsse meg.

Az egyszerű hasonlatok is anélkül akarnak továbbgondolkodásra serkenteni, hogy megállnánk képi anyaguknál. A hivatását be nem töltő tanítványságról szólva az Údvözítő a megízetlenül só képét használja. A helyes fejtegetésnek nem az a gondja, hogy a só megízetlenedésének állítólagos lehetőségét és módjait magyarázza, hanem hogy végiggondolja és ki merje mondani az Úr ítéletét, amely szerint létében értelmetlen, gyalázatra méltó, sőt egyáltalán képtelenség az a keresztyénség, amely lemond hivatásának betöltéséről, hogy a világ javára éljen.

A költői és prózai szövegek elkülönítésében igen hasznos segítséget jelent az új fordítású Biblia, amely a költői részeket versszedésben hozza.

Az értelmezésnek egy következő buktatója az *Ige időbeniségének figyelmen kívül hagyása*. A kijelentés hozzánk, időben és térben élőkhöz alázkodott, s ezzel Isten időtlen igazságainak történeti jelleget adott. A Biblia a kijelentést sok évszázados, fokozatosan kibontakozó folyamatként mutatja be. Mennyivel többet értett meg a megváltásból a megfeszített Krisztust prédikáló apostol, mint az Egyiptomból megszabadult nép!

Ezenfelül vannak az *Igének alkalomhoz vagy korszakokhoz kötött rendelkezései* is. „Mózes a ti szíveteknek keménysége miatt rendelkezett úgy, ahogy rendelkezett” – mondta Jézus egyszer beszélgető partnereinek. Az az ige tehát, amely egészében mulhatatlanabb, mint az ég és a föld, részleteiben tartalmaz olyan, alkalomhoz kötött üzeneteket is, amelyek nem alkalmasak arra, hogy Isten mindenkorra érvényes akaratát olvassuk ki belőlük.

Sokszázados folyamata során a kijelentés természetesen nem csak Isten szentjeivel került kapcsolatba, és így a Bibliában *nem csak ihletett személyek nyilatkozatai* találhatóak. Dávid szavai mellett ott van Semei szidalma is. Jób barátainak kegyes és szép szavait Isten egyenest hamis bizonyágtételnek minősíti. Az ilyen nyilatkozatok többnyire párbeszédnek, elbeszéléseknek a részei. Önmagukban nem hordoznak kijelentést, de mint a nagyobb összefüggés részei már a kijelentés céljait szolgálják, például azzal, hogy érthetővé teszik valamely ihletett nyilatkozat háttérét vagy körülményeit.

Az Ige hasogatásának néhány fontosabb buktatóját érintettük csak, mégis szorongást kelt bennünk: „Ezekre kicsoda alkalmas?” (2Kor 2:16) Aggodalmunkat Krisztus Urunk szavai csillapítják: „Magasztallak téged Atyám, . . . hogy elrejtetted ezeket a bölcsék és értelmeselek elől, de kijelentetted az egyszerűeknek” (Mt 11:25). E szavak hallatán felbátorodunk. Az Ige megértése nem a teológusok kiváltsága, nem is a pallérozott értelem és a kifinomult bölcsesség dolga, hanem a kijelentésé. A Biblia imádságos, hívő és elmélkedő olvasásánál akkor is megérezhetem Isten bűnbocsátó szeretetét, ha semmit se tudok azokról, akik leírták vagy akik először olvasták az isteni irgalom e bizonyágtételét. Az Ige hasogatása elsősorban nem tudás dolga, hanem elhívásé, lelki ajándéké. Az ilyenek szolgálata „áldásos a hallgatóknak”.

Hetényi Attila

„HÍVD ELŐ A MUNKÁSOKAT!”

Máté 20:1–16

Már közel egy évtizede, hogy gyülekezeti szolgálatom közben egy furcsa gyülekezet-vezetővel találkoztam. Arról kezdett nekem panaszkodni, amivel általában dicsekedni szoktak, hogy már 30 éve keményen dolgozik a gyülekezetben. Azonnal tudtam, hogy elismerést, dicséretet vár. Nem volt lelkierőm megdicsérni az úgymond gyülekezeti

munkában megfáradt testvért. Amikor panaszait végighallgattam – arról a sok áldozatról meg a missziós utakról, amit ő a gyülekezetért tett –, kemény ítélet lepte meg a szívemet. Meg is fogalmaztam: Hát akkor azért néz így ki ez a gyülekezet! Előbb bele-remegtem, de aztán nem bántam meg, hogy kimondtam.

Az Úr Jézus az Isten országának feladatairól úgy beszélt, mint kemény munkáról. Akiket Isten megszólít, azoknak munkát is ad. Isten mindig munkára hív. De nemcsak munkát ad, hanem a munka utáni jutalomról sem feledkezik meg. Csakhogy Ő nem úgy jutalmaz, ahogy azt az emberek teszik. Nem igazság és nem érdem, hanem kegyelem szerint. Ő nem az elvégzett munka alapján számítja a jutalmat, hanem minden munkásnak kegyelem szerint ad üdvösséget. Ő a tíz pénzben vagy az egy dénárban a legtöbbit adja azoknak, akik az ő hívására munkába indultak. Az Úr országa építése közben el lehet fáradni, de mindig újult erővel ad az Úr. Lépésről lépésre vezeti Isten azokat, akik kitartó munkában szorgoskodnak. De elfásulni az Úr munkájában nem lehet. Ott örömről és békességről beszélhetünk, de fásultságról, megkeményedésről nem, mert aki eddig eljut, az már nem az Úr munkájában jutott el eddig.

Akik fiatalon megtérnek és a gyülekezeti munkában ifjúságuktól kezdve dolgoznak, azok nagyon sok olyan lelki jót nyernek, amit csak az Úr háztartásában nyerhet az ember. Az nem a végső elszámoláshoz, jutalomkiosztáshoz tartozik, hogy aki ifjúságától kezdve az Úr népe között él, annak az életmódja, szokásai, magatartása kiegyensúlyozott marad. Mit is ad az Úr munka közben azoknak, akik reggel hat órától ott vannak a lelki munkában? Szinte felsorolni sem lehet azt, amit a közösség nyújt örömben és áldásokban. Az Ige ismerete mellett ajándékul adja a közösség a testvérszeretetet. A szeretet magasabb lelki mércét állít az Úr munkása elé. Megtanul énekelni, és ha szeret is énekelni, az élet egyik örömforrására lelt a gyülekezetben.

A közösségi élet szabályai megóvják az Úr gyermekeit azoktól a cégéres bűnöktől, amelyek nyomot hagynak később az ember életében. Mondjuk ki: a lelki élet, a közösségi élet feltételezi és igényli, hogy a tagok tiszta életet éljenek. Aztán hozzá illő társra talál a közösségben, és ajándékul boldog házasságot nyer. Az élet harcaiban megértő és segítő testvérek állnak mellette. Aki „délután”, élete delén ismerte meg Istent, az lehet, hogy nagyon mélyről érkezik, azért is olyan határtalan az öröme, ha egy lelki közösségre talál. S hogy ők mit veszítettek, bizonyágtételeikben elmondják. Hallgassátok meg jól, mert ti, akik korán kezdtetek, nemcsak azt nyertétek meg, amit most ajándéknak éreztok, hanem mindazt, amit ők veszteségként felsorolnak.

Arról természetes egyszerűséggel ír az Ige, hogy akik munkát kerestek, azok a piacon tétlenkedtek mindaddig, amíg egy gazda megbízottja munkára nem hívta őket. *A gyülekezetben is élnek tétlenkedő, „hivalkodó” gyülekezeti tagok, akik nem találnak munkát a közösségben. Bár Isten mindenkit hív, mégis sokan tétlenkednek, pedig a munkás kevés, a munka pedig sok. Tétlenné teszi az embert a közösségben egy-egy lelki törés vagy a szív mélyén dédelgetett hiúság. Sértett önértet, meg gőgös „csak azért is” magatartás. Sok-sok elfáradt testvérral találkoztam már, akik valamikor lángoló örömmel élték az első szeretetet. Ahogy fogyott a szeretet meg a Bibliából táplálkozó lelki élmény, úgy fogyott a békesség meg az öröm is. Aztán a szeretetlen rangvíták hány jó munkást megszomorítottak már egy-egy közösségben.*

A ki az első és ki a nagyobb kérdése de sok karmester kezéből kivette már a karmesteri pálcát, és sok szolgálattevő zárta be a Bibliáját és a szívét meg a száját, pedig a hívást jól hallotta, de ajándékait a földbe ásta, elrejtette. Isten áldásként rendelte, de engedetlensége miatt sértett ömberét dédelgette. Az Úr nem szomorkodni, nem tétlenkedni hívott el minket, hanem hogy dolgozzunk a közösség javára. Mit is mond el az Úr Jézus példázata. Azt mindenképpen, hogy az élő gyülekezetben minden elhívott munkás dolgozik. Attól függetlenül, hogy élete melyik szakában kapta a hívást az Úr szőlőjébe.

Igazságtalanok lennénk, ha csak negatív jelenségekre figyelnénk fel a gyülekezetben. Mindig is voltak hűséges munkások Isten népe között, akik idejüket, erejüket, pénzüket, mindenüket az Úr vagy az Úr népe oltárára tették. Hálát adunk azokért a hűséges, kitartó munkásokért, akik a nap hevében is ott voltak, és ott vannak mindig ahol a legnagyobb szükség van rájuk. Akik nem válogatnak a szolgálatok között, hanem az Úr ügyéért égnék. Ott állnak a lelkipásztorok mellett mindig az Úrért, és az ő népe ügyéért. A bántalmazást, a szidalmazást is vállalják, mert a szolgálat tüze hevíti a szívüket. Esőben, sárban, gyalog vagy éppen kocsin, de mennek az Igével, szívük szeretetével, az Úrtól nyert erővel a magvetés szent szolgálatába. Sokszor az életükre is igaz a prófétai szó: „Elfáradnak a legkülönbek is . . . de akik az Úrban bíznak, erejük megújul . . .” Ha felettébb nagy a teher, amelyet hordozniuk kell, elfáradnak vagy elcsüggednek ugyan, de Isten hordozó kegyelmét érzik maguk körül. Sajnos olyanok is vannak, akik elveszítik a szolgálat ízét, a Szentlélektől nyert tiszta örömet.

Az Isten országának területe a gyülekezet. Ha a Lélek szavát jól halljuk, ma is meg kell hallanunk az isteni üzenetet: „A gyülekezet angyalának ird meg!” Meg kell írunk, amit a Szentlélek üzen ma a gyülekezeteknek. Akkor is, ha ítélet hangzik az Úrtól, akkor is, ha felmentést ad számunkra Istenünk. Azt üzeni a Lélek: „Tudom, a te dolgaidat”. Jól tudja Isten a te dolgaidat, és mindazt ami abban a gyülekezetben van, ahol élsz. Látja ő a hűségeseket, a korán, még ifjúságuk idején indultak szolgálatát, és azokat is, akik csak néhány óráig, de szívük teljességéből szolgáltak a gyülekezetben.

„Hívd elő a munkásokat!” Hangzik majd feléd meg felém is Jézus Krisztus szava, ha majd eljön a végső számadáskor. Jézus jutalmat hoz majd az övéinek. „Ha földi utad véget ér, hogy állsz az Úr elé?” Ha szólít az Úr, mit mondasz majd? Hála legyen az Úrnak, hogy ő nem a mi pillanatnyi lelkiállapotunk, vagy lelki hangulatunk szerint adja a jutalmat. A panaszkodóknak is ugyanannyit ad, mint annak, aki csak néhány óráig dolgozott. Mert az üdvösségért nem lehet megdolgozni. Nem lehet azt szorgalmas munkával kiérdemelni. Az üdvösség nem bér, hanem Jézus Krisztusban adott ajándék.

Szücs József

Másokért élni

– 1Jn 3:16. –

Életünket adni másokért –
igen magas mérce ez nekünk.
Keresztedhez jövünk, hogy ott fényt,
új fényt gyűjtsünk az éjszakához,
hogy mégse legyen olyan sötét,
hol csupán önmagunkig látunk.
Fényt, erőt, akaratot, igényt
adj nekünk, Krisztus, hogy legalább
próbáljuk, mit élénk szab igéd:
életünket adni másokért.

Herjeczki Géza

A Baptista Világszövetség 1978. július 10–17. között tartotta meg a Főtanács ülését Manilában (Fülöp-szigetek). Egyházunkat Laczkovszki János egyházelnök és Viczián János testvér képviselte

Dr. Oscar Romo a Budapest, József utcai baptista gyülekezetben

Az életem ...

Az életem – örök töredék.
Helyére rakom egyik darabját,
azután várom, hol törne még!

Az életem – örök töredék.
Mindig keresnem kell, darabjait
együtt sohasem láttam még!

Az életem – örök töredék.
Magam törtem össze, s keresem
a hiányzót, mely odaillené!

Az életem – örök töredék.
Fényes cserepek színes halmaza . . .
Mit tennék, ha egyszer kisöprenék?

Az életem – örök töredék.
Nincs, ami összetartsa már,
hullik tovább, egyre; de meddig még?

Az életem – örök töredék.
Ki adta törvényül ezt nekem?
Lehet, sok darabja mind összeilléné?

Lehet, hogy szertehullott,
összetört, apró hulladék,
reménytelenül megkopott
darabjait valaki összerakja még?
A felém nyújtott kezek
keresik már hűen, réges-rég
életem cserepeit, hogy
kegyelmesen összeillesztenék!

Igen! Az én örök töredék életem
tökéletes egész lesz: az Ő kezében.
Ő összeilleszti minden cserepét . . .
Életem viseli Uram kezejegyét . . .
Nélküle
az életem – örök töredék!
Helyére rakom egyik darabját,
azután várhatom, hol törne még!

Makovei János

Hegyen épített város

„JÓ CSELEKEDETEK BEN ELŐL JÁRNI”

Mt 5:16

Hegyek között húzódo völgyek mélye gyakran rejt egy-egy várost, amelyet az ember csupán hosszú, kanyargós út megtétele után pillant meg. Nem ez a helyzet a hegyen épült várossal. Messziről magára vonja a tekintetet, barát és ellenség könnyen megtalálja a hozzá vezető utat. A régi korok embereinek nagy segítségét jelentett ez, hisz a célba jutást akkor még nem könnyítették meg térképek és közúti jelzőtáblák.

Jézus a tanítványait hegyen épített városhoz hasonlítja. Amennyire az nem tud elrejtőzni az emberek tekintete elől, ugyanúgy nyilvánvaló mindenki előtt a tanítványok élete is. Segíti a tájékozódást, utat mutat az Atyához. *A keresztyén élet nem mehet végbe inkognitóban, ismeretlenségbe burkolózva.* A tanítvány életéből fakad, hogy nyilvánvalóvá lesz kiléte, méghozzá úgy, hogy hatással van környezetére. Jézus ezt a só és a gyertya hatásához hasonlítja. „Ti vagytok a földnek sója. Ti vagytok a világ világossága” – mondja. Furcsa lenne, ha a tanítványok állítanák ezt magukról. Nem ők mondják, hanem az, akié minden hatalom mennyen és földön, aki önmagát adta értünk, hogy megváltson minden gonoszságtól és megtisztítson a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik (Tit 2:14).

A tanítvány tehát olyan ebben a világban, mint a só, ami kicsiny mennyiségben is kifejti a maga hatását, átjárja az ételt, ízt ad neki. Az ember az ételei elkészítéséhez történelme folyamán sokféle fűszert használt. Egyes fűszerek eltűntek a használatból, mások előbukkantak. A só azonban semmiféle fűszer nem tudja kiszorítani, sem pótolni. Nélküle ízetlen az étel és könnyen romló. Mert a só tartósít is, megóv a romlástól. A második világháború legrettenetesebb és legkegyetlenebb fogolytáborai Japánban voltak. A rekkenő trópusi hőségben, a nélkülözések, az éhezés, a bántalmazások közepette a foglyok szinte kivetkőztek emberi mivoltukból, márták egymást, mint a vadállatok. Az egyik táborban volt egy fogoly, aki nem marakodott, ha sovány fejadagját megrovidítotték, szeretettel tudott szólni elkeseredett és dühtől vicsorgó társaihoz. Körülötte megváltozott a légkör. Egy amerikai tiszt, aki egyáltalán nem volt hívő, felfigyelf rá. Tudni akarta, honnan veszi az emberséget az embertelenségben, a szeretetet a düh és gyűlölködés közepette. Megtudta róla, hogy brit katona, hívő keresztyén, aki hazájában – ahogy mondják – laikus prédikátor volt, polgári foglalkozása mellett hirdette az evangéliumot. Az amerikai tiszt fogságból való szabadulása után keresni kezdte a keresztyének közösségét. Élő hitre jutott, és éveken át az egyetemi ifjúság egyik legismertebb lelkgondozója lett. Abban a japán fogolytáborban Krisztus egyetlen tanítványa betöltötte a só szerepét. Mert van, ahol a sót semmi sem pótolja, az igazi tanítványt sem. De a só nemcsak izesít és konzervál, hanem katalizál is. A magyarországi hívő nép egyik közismert alakja, Kiss Ferenc orvosprofesszor mutatott rá arra, hogy az emberi szervezetben a só a katalizátor szerepét tölti be. (Olyan anyag, amely elősegíti a kémiai átalakulást, de maga nem alakul át.) Abban a fogolytáborban az egyetlen hívő ember nem változott, de körülötte változtak az emberek.

Jézus másik hasonlatában találkozunk a világosságot nyújtó kis méccessel vagy gyertyácskával. Fénye betölti a házat, világít mindazoknak, akik a házban vannak. Ebben a szolgálatban nincs személyválogatás. Egy arab mese szerint a hold nem akart többé világítani, mert miután körüljárta a földet, rengeteg gonoszságot látott az emberek között. Isten azonban szigorúan szólt hozzá: „Nem azt mondtam neked, hogy vedd

számba az emberi gonoszsgot, hanem hogy menj és világs!'' *A keresztyén ember Úrtól kapott feladata, hogy világs, kivétel nélkül mindenkinek, akit fényköre él.*

Isten cselekszik általa. Feladata az, hogy vállalja és végezze azokat a jó cselekedete-
ket, amelyeket Isten készített számára (Ef 2:10). Mert ami az Úrtól való, az a természe-
tes, magától értetődő. Luther ezt így fejezi ki: „Azt, amire valami teremtett, magától
értetődően teszi (az a valami) törvény és kényszer nélkül. A nap természeténél fogva
süt anélkül, hogy parancsolnának neki, a körtefa magától értetődően hozza gyümöl-
csét. Szükségtelen lenne az Úr Istennek azt mondani, hogy cselekedjék jót, mert anél-
kül is ezt teszi, magától, készségesen és szívesen. Így az igaznak sem szabad parancsolni,
hogy jót cselekedjék, mert anélkül is ezt teszi, parancs és kényszer nélkül, mert új
teremtés és jó fa az.” *A jó cselekedet eredője az Úrban megújult élet, célja visszautalás
arra, akitől minden jó származik, hogy egyedül ő dicsőíttessék. . . . hogy lássák jó
cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat'' (Mt 5:16). És azok, akikben
ez végbemegy, életükkel, cselekedeteikkel nyújtanak valamit ennek a világnak. Izesítő,
só tudnak lenni a legsvárbabb körülmények között, világsogot, meleget árasztanak a
sötétségben, kietlenségben. A tanítványok igen-igen nagy kiváltsága és mérhetetlen
felelőssége ez. Mert az ízetlen só nem só többé, a tanítvány, aki életével, tetteivel nem
tud Urára mutatni, nem tanítvány többé.*

Wladár Antónia

BECSÜLETES ÉLET – TISZTA KÉZ

Igen sokan azt vélik, hogy a keresztyénség csak elmélet, dogmák gyűjteménye.
Éppen ezért elsősorban idealista talajon működik, és vajmi kevés a kapcsolata a reális
élettel. Ezzel szemben a keresztyénség tanításának éppen a gyakorlati életre van kiveti-
tődése és az úgynevezett idealizmus nagyon is reális gyökereket ereszt ebben a vilá-
ban. Jézus Krisztus nem azt kérte mennyei Atyjától főpapi imádságában, hogy az övét
vegye ki ebből a világból, hanem hogy őrizze meg őket a-gonosztól. Isten népének nagy
feladata, küldetése van ebben a világban, és ezt csak úgy tudja betölteni, ha só és vilá-
gosság. Meg kell győznünk az embereket, hogy igazán boldog, békés, megelégedett éle-
tet, ezen túl pedig örök üdvösséget csak Jézus Krisztus biztosít. Helytelen lenne úgy
látni a keresztyén életet, mintha az csak vallásoskodásban, jámborságban, a hitélet gyá-
korlásában merülne ki. Éppen ellenkezőleg – a Szentírás a földi életre helyezi a hang-
súlyt. Itt dől el örök sorsunk: amiképpen életünk áldás volt mások számára; amit tet-
tünk elsősorban hitünk cselédeivel, olyan, mintha Krisztussal tettük volna. Hamis,
illetve eltúlzott képet festenek általában az emberek a hívő, a megszentelt életéről is.
A szent élet nem azt jelenti, hogy valami lelki fellegvárban élünk, hozzáférhetetlen,
hibátlan életszentségben, mennyei szférában. A szentek a földön járnak, élnek: hústól
és vérből való emberek. Azért szentek, mert Istennek tulajdonai. Isten váltotta meg,
vásárolta meg őket előző, hiábavaló életükből a maga számára.

Pál apostol beszél leveleiben a régi életről, az „egykor”-ról és a „most”-ról. Egykor
a sötétség fiaiként jártunk, éltünk a világban, most pedig a világosság fiai vagyunk.
A sötétség fiaiként „régén mi is esztelenek, engedetlenek, tévelygők, különböző kíván-
ságoknak és gyönyöröknek rabszolgái, gonoszságban és irigységben élők, egymást
gyűlölők voltunk . . .” (Tit 3:3) Most azonban „járjunk ékesen, nem dobzódásokban és
részségekben, bujálkodásban és feslettségben, versengésben és irigységben . . .” (Róm
13:13) Ne legyen közösségték a sötétségnek gyümölcstelen cselekedeteivel” (Ef 5:11).

Milyen a keresztyén, egészséges, példamutató élet?

A becsületes, tiszta keresztyéni élet elsősorban az *egyenes gondolkodásban* áll. „Amik csak igazak, amik csak tisztességesek . . . igazságosak . . . tiszták . . . kedvesek, jóhírűek – ezekről gondolkodjatok!” (Fil 4:8) Pál hálát ad Istennek, hogy őseitől fogva tiszta lelkiismerettel szolgál Istennek, és azzal dicsekszik, hogy „isteni őszinteséggel, tisztasággal, nem testi bölcselkedéssel, hanem Isten kegyelmével forgolódtam a világon”, kivált a gyülekezetben (2Kor 1:12).

A becsületes keresztyéni élet másik követelménye a *sóval fűszerezett beszéd*. „Ami hasznos, szükséges és ami áldásos” – csak az jöjjön ki a szánkából, írja Pál az efézusi gyülekezetnek.

Az emberekkel való érintkezésben *legyen megbízható minden szavunk*. „A ti igetek legyen igen, a nem nem!” (Mt 5:37) Erről tesz Pál is bizonyosságot a korinthusiak előtt: „A mi beszédünk nem volt kétféle: igen és nem!” (2Kor 1:18)

A becsületes keresztyén élet munkássággal elfoglalt, a mindennapi életben *helytálló magatartást* követel meg tőlünk, mely nem a maga hasznát keresi mások rovására, terhére, hanem a közösség javára, áldására. Pál kéri a thessalonikai testvéreket: „tartsátok becsületbeli dolognak, hogy csendesén éljétek, a magatok dolgát végezzétek és saját kezeitekkel dolgozzatok . . .” (1Tess 4:11) Azt javasolja, hogy Timótheus, szeretett fia ne merüljön el a „mindennapi élet gondjaiba, a nagyvilági élet forgatagába, a meggazdagodni akarás kísértésébe és csapdájába, amely sok ember pusztulásba és romlásba dönt”, mert minden rossznak a gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyednek a hittől és sok fájdalmat okoznak önmaguknak (2Tím 2:4; 1Tím 6:10). „Te józan légy mindenekben!” (2Tím 4:5)

A becsületes keresztyén közösségi élet megköveteli, hogy amit magadnak kívánsz, azt nyújtsd a másoknak is. „Arra legyen gondotok, ami minden ember szemében jó!” (Róm 12:17) A régi Károli-fordítás szerint a *tisztességre, jó hírnévre legyen gondunk*.

Legyünk egyenesek egymással szemben. „Adjatok, jó megnyomott, megrázott, megtézet mértékkel . . . mert amilyen mértékkel ti mértek, olyan mértékkel mérnek viszonzásul néktek.” (Luk 6:38) „Aki szűken vet, szűken is arat és aki bőven vet, bőven is arat” (2Kor 9:6). „Isten akarata az, hogy jót cselekedvő némissátok el az értelmetlen emberek tudatlanságát” (1Pét 2:16).

Jakab így ír: „Tisztítsátok meg kezeiteket . . . és szenteljétek meg szíveteket!” (4:8) A tiszta kéz nem ragadós, nem kezeli hűtlenül a rábízott javakat, nem hamissággal, hanem Isten áldásával gyarapítja javait. Pál így ír Korinthusba: „Senkit sem károsítottunk meg, senkit sem csaltunk meg” (2Kor 7:2).

„Ha lehetséges, és amennyire tőletek függ, *éljétek minden emberrel békességben* . . . ne fizessetek senkinek rosszal a rosszért . . .” (Róm 12:15, 18). Jézus boldogoknak mondja azokat, akik békességet teremtenek maguk körül, embereket békítenek ki egymással és Istennel: őket nevezik Isten gyermekeinek. A békéért való fáradozás minden becsületes hívő embernek szent kötelessége és feladata.

„A jó cselekvésében *ne járadjunk meg* . . . ezért tehát míg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben” (Gal 6:19–10). Jakab rámutat arra, hogy az igazi istentisztelet abban áll, hogy bétégeket, egyedülállókat, özvegyeket, árvákat látogatunk meg és támogatunk ínségükben. Jézus Krisztus ezt úgy értékeli az utolsó ítéletről szóló ige hirdetésében, hogy amit eggyel is tettünk az ő kicsinyei közül, az ő nevében, olyan az, mintha vele cselekedtünk volna.

A becsületes, tiszta keresztyén élet velejárója a tiszta házasság, a meghitt otthon teremtése, ahol a vendégszeretetet gyakorolják. „Legyen megbecsült a házasság mindenki előtt és a házasság legyen tiszta!” (Zsid 13:4) „A paráználknak és tisztátalanoknak nincs öröksége az Isten országában” (Ef 5:5) „Isten akarata az . . . hogy mindenki szentséggel és tisztasággal tudjon élni feleségével . . . hogy senki túlkapásra ne vetemedjék . . . mert bosszút áll az Úr mindezekért” (1Tess 4:3–6).

Az élet megkívánja, hogy hűek legyünk a tanításhoz, a nyájhoz, a gyülekezethez. „*Ne hagyjuk el saját gyülekezetünket, ahogy egyesek szokták*” (Zsid 10:25). A becsületes hívő kitart hűségesen a gyülekezet mellett még akkor is, ha személyes sérelem éri, vagy nem részesül az őt megillető elismerésben, vagy félreértik, esetleg nem becülik meg úgy, mint ahogy kellene. Isten gyermeke az Urnak esküdött hűséget és nem embereknek.

A becsületes krisztusi élet követelménye kiterjed az élet minden területére. Már a zoltáros így ír: „Ki mehet fel az Úr hegyére, és ki állhat meg szent helyén? Az ártatlan kezű és tiszta szívű . . . áldást nyer az ilyen az Úrtól.” (Zsolt 24:3–5) Pál vágya is ez: „Azt akarom, hogy a férfiak mindenütt büntől tiszta kezeket felemelve imádkozzanak . . . ugyanígy az asszonyok is . . .” (1Tim 2:8).

Az ilyen becsületes élet, tiszta kéz alapja: az új élet. Az Ige mondja: Aki a Krisztus Jézusban van, új teremtés az; a régiek elmúltak, íme minden újjá lett! „Isten üdvözítő kegyelme azért jelent meg minden embernek, hogy arra neveljen minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan és kegyesen éljünk a világban . . .” (Tit 2:12) Sajnos nagyon sok a kegyes család az utolsó időkben. A kegyesség látszatát megtartják ugyan, de megtagadják annak az erejét . . . a gyakorlatot (2Tim 3:5). A becsületes, tiszta életnek az alapja az, hogy Isten mindent lát és bár életünk az emberek előtt, ebben a világban telik el, mégsem az embereknek akarunk tetszeni, hanem Isten előtt kívánunk kedves életet folytatni. A szerény szolgáló, önfeláldozó élet jutalma egyszer az lesz, amit Jézus így fejezett ki: „Aki engem szolgál, megbecsüli azt az Atya. És én azt akarom, hogy az én szolgálaim ott legyenek velem együtt, ahol én vagyok – az Atyánál.”

Dr. Vigh János

BÖLCS VISELKEDÉS A KIVÜLVALÓK IRÁNT

Kolossé 4:5–6

Életünk szinte mindennapi problémája a bölcsesség kérdése. Napi feladataink nem azonosak sem méretre, sem minőségre. Nincs bennük sablon. Ahány eset, annyi mód a megoldásra, ahány feladat, annyiszor kényszerülünk döntésre. Döntéseink pedig messze meghatározzák életünk jó vagy rossz menetét, amiben természetesen szeretnénk bölcsnek lenni:

Igen ám, de gyakorlati életünk mutatja, hogy nem is olyan egyszerű dolog bölcsnek lenni, mert akarattunk ellenére sem sikerül mindig bölcsen dönteni. Sok okos ember döntött már bölcsstelenül. Nagy kérdés, hogy hol a bölcsesség tjtka? Honnan lehet venni vagy tanulni, hogyan lehet hozzájutni? Jakab apostol azt tanácsolja: „Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja és megadatik néki.” (Jak 1:5)

Megpróbálunk ismeretet gyűjtögetni, másokat megfigyelni, tapasztalatokat raktározni, okosnak lenni, s rájövünk, hogy még felhalmozott ismereteink birtokában sem tudunk – adott esetben – elég bölcsen viselkedni.

Mintha azt vennénk észre, hogy a bölcsességhez nem elég csak okosnak lenni. A bölcsesség több, mint a gyűjtött ismeretek halmaza. A bölcs ember okosan gazdálkodik azzal, amije van. Keveset, de értelmesen szól. Higgadt, mérlegel, távolba pillant, látja az összefüggéseket, mint a sakkozó. Nem a völgyből, hanem a hegytetőről néz. Nem reked meg a dolgok okánál, mert látja a célt. Nem esik kétségbe, mert még mindig talál egy megoldást.

Még bonyolultabbnak látszik a kérdés Pál megfogalmazásában, amikor a kolosséi gyülekezetet bölcs viselkedésre inti a kívülvalók iránt. Ugyanis a magunk dolgában jól

felfogott érdekünk, hogy bölcsek legyünk, de ha ez is nehéz, hogyan alakul mások érdekeit tekintve a bölcsességünk.

Az is kérdés ugyanakkor, hogy kik a kívülvalók vagy belülvalók. Ezt teljes bizonyossággal csak a szíveket vizsgáló Isten tudja. Júdásról bizonyára mindenki azt tudta, hogy belülvaló, mert Jézus tanítványai közé tartozott. A damaszkuszi úton megtért Sault pedig alig akarták befogadni a tanítványok, mert biztosak voltak benne, hogy ő kívülvaló.

Pál mégis azokat érti gyakorlatilag „kívülvalóknak”, akik nem tartoznak a gyülekezethez. Az őskeresztyének korában sokkal tisztább volt ez a képlet. A kívülvalók alatt mi is azokat értjük, akik nem olvassák a Bibliát, nem ahhoz szabják életüket, nincs közösségük Krisztussal és a gyülekezettel, s mit sem tudnak Krisztus titkáról. Milyen legyen a viselkedésünk ezek irányában?

Először is legyen olyan a magaviseletünk, hogy leolvashassák rólunk Krisztus titkát. „Hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat!” (Mt 5:16). Pál fogalmazása szerint: „Hogy kiábrázolódjék bennetek a Krisztus (Kol 4:19). A korinthusiaknak azt írja: „Krisztusnak levele vagytok, amelyet ismer és olvas minden ember” (2Kor 3:2–3). A mi életünk is nyitott könyv mások számára, vajon hogy mutatjuk be nekik Krisztust?

Egy bibliafordító tudós arra a kérdésre, hogy melyik fordítás volt legnagyobb hatással rá, mosolyogva így válaszolt: Az édesanyámé, mert ő lefordította a Bibliát az életre. Vajon le tudjuk-e fordítani Krisztus örömuzenetét az élet nyelvére? Ehhez tényleg nem a mi okosságunkra és jó szándékunkra, hanem Istentől kapott bölcsességre van szükségünk: „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme . . .” (Péld 9:10).

Szükség van arra is, hogy a megfelelő alkalmat ragadjuk meg a bizonyíthatételre. Ezeket mindig Isten készíti elő, de nekünk meg kell ragadnunk bölcsen. Ezért kell állandó imakapcsolatban lennünk az Úrral. „Az Úrnak félelme feje a bölcsességnek” (Péld 1:7). Isten készítette elő az utat Filepnek a járatlan úton (ApCs 8:26), Péternek Kornéliusz házában (ApCs 10). Így készítette el Isten az alkalmat a jeruzsálemiék számára is, de lakói elmulasztották annak megragadását (Mt 23:37–39). Csak onnan felülről jövő bölcsességgel tudjuk megítélni, mikor kell szólni, s mikor hallgatni. Hallottunk már iskolázott embert csiszolt nyelven balgán szólni, s egyszerű, tanulatlan, alázatos embert néhány szóval vagy hallgatással sokat mondani. Ugyanazzal a szóval valakit gyógyíthatunk, megtérésre segíthetünk, amivel – bizonyos helyzetben – bölcstelenül, örökre megkeményíthetünk.

Mindehhez hozzátesszi Pál: „A ti beszédek mindenkor kellemes legyen, sóval fűszerezett . . .” (Kol 4:6). Bibliánk „kellemes” szavát az eredeti „charis” szóból fordítja, aminek szinonimája a barátságosság, szívhez szólás, kegyelmesség. Érezzük, hogy az eredeti értelmet egyetlen szóval alig lehet megfogni, inkább körülírjuk. Legyen a ti beszédek olyan kedves, szívhez szóló, ahogy azt csak Isten kegyelme adhatja. Az pedig mindig tekintettel van a másik emberre.

Pál azt is kívánatosnak tartja, hogy ez a bizonyígtetés sóval fűszerezett, azaz izes legyen. Így lesz érdekes, figyelmet felkeltő, ami vágyat ébreszt annak további meghallgatására is. Sőt, hogy legyenek a hallgatónak kérdései, amikre bölcsen adjunk választ. Pál apostol eligazításában benne van tehát az is, hogy a bizonyígtetés nem monológ, hanem kérdés-felelet formájába öntött beszélgetés. Ezt csak izesen, kellemesen lehet eredménnyel végezni.

Ezt a bölcsességet adja Isten az övéinek. Jakab azt tanácsolja, hogy akinek nincs, kérje (1:5). Timótheus az ige tanulmányozása folytán kapja: „Tudod a szent írásokat, melyek téged bölccsé tehetnek” (2Tim 3:15). Kívánjuk, hogy „a dicsőségnek Atyja adja néktek is a bölcsességnek . . . Lelkét!” (Ef 1:17).

Mészáros Kálmán

felfogott érdekünk, hogy bölcssek legyünk, de ha ez is nehéz, hogyan alakul mások érdekeit tekintve a bölcsességünk.

Az is kérdés ugyanakkor, hogy kik a kívülvalók vagy belülvalók. Ezt teljes bizonyossággal csak a szíveket vizsgáló Isten tudja. Júdásról bizonyára mindenki azt tudta, hogy belülvaló, mert Jézus tanítványai közé tartozott. A damaszkuszi úton megtért Sault pedig alig akarták befogadni a tanítványok, mert biztosak voltak benne, hogy ő kívülvaló.

Pál mégis azokat érti gyakorlatilag „kívülvalóknak”, akik nem tartoznak a gyülekezethez. Az öskeresztyének korában sokkal tisztább volt ez a képlet. A kívülvalók alatt mi is azokat értjük, akik nem olvassák a Bibliát, nem ahhoz szabják életüket, nincs közösségük Krisztussal és a gyülekezettel, s mit sem tudnak Krisztus titkáról. Milyen legyen a viselkedésünk ezek irányában?

Először is legyen olyan a magaviseletünk, hogy leolvashassák rólunk Krisztus titkát. „Hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat!” (Mt 5:16). Pál fogalmazása szerint: „Hogy kiabrázoldjék bennetek a Krisztus (Kol 4:19). A korinthusiaknak azt írja: „Krisztusnak levele vagytok, amelyet ismer és olvas minden ember” (2Kor 3:2–3). A mi életünk is nyitott könyv mások számára, vajon hogy mutatjuk be nekik Krisztust?

Egy bibliafordító tudós arra a kérdésre, hogy melyik fordítás volt legnagyobb hatással rá, mosolyogva így válaszolt: Az édesanyámé, mert ő lefordította a Bibliát az életre. Vajon le tudjuk-e fordítani Krisztus örömmüzenetét az élet nyelvére? Ehhez tényleg nem a mi okosságunkra és jó szándékunkra, hanem Istentől kapott bölcsességre van szükségünk: „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme . . .” (Péld 9:10).

Szükség van arra is, hogy a megfelelő alkalmat ragadjuk meg a bizonyásgtétellel. Ezeket mindig Isten készíti elő, de nekünk meg kell ragadnunk bölcsen. Ezért kell állandó imakapcsolatban lennünk az Úrral. „Az Úrnak félelme feje a bölcsességnek” (Péld 1:7). Isten készítette elő az utat Filepnek a járatlan úton (ApCs 8:26), Péternek Kornéliusz házában (ApCs 10). Így készítette el Isten az alkalmat a jeruzsálemiek számára is, de lakói elmulasztották annak megragadását (Mt 23:37–39). Csak onnan felülről jövő bölcsességgel tudjuk megítélni, mikor kell szólni, s mikor hallgatni. Hallottunk már iskolázott embert csiszolt nyelven balgán szólni, s egyszerű, tanulatlan, alázatos embert néhány szóval vagy hallgatással sokat mondani. Ugyanazzal a szóval valakit gyógyíthatunk, megtérésre segíthetünk, amivel – bizonyos helyzetben – bölcstelenül, örökre megkeményíthetünk.

Mindehhez hozzáteszi Pál: „A ti beszédedek mindenkor kellemes legyen, sóval fűszerezett . . .” (Kol 4:6). Bibliánk „kellemetes” szavát az eredeti „charis” szóból fordítja, aminek szinonimája a barátságosság, szívhez szólás, kegyelmesség. Érezzük, hogy az eredeti értelmet egyetlen szóval alig lehet megfogni, inkább körülírjuk. Legyen a ti beszédedek olyan kedves, szívhez szóló, ahogy azt csak Isten kegyelme adhatja. Az pedig mindig tekintettel van a másik emberre.

Pál azt is kívánatosnak tartja, hogy ez a bizonyásgtevés sóval fűszerezett, azaz izes legyen. Így lesz érdekes, figyelmet felkeltő, ami vágyat ébreszt annak további meghallgatására is. Sőt, hogy legyenek a hallgatónak kérdései, amikre bölcsen adjunk választ. Pál apostol eligazításában benne van tehát az is, hogy a bizonyásgtevés nem monológ, hanem kérdés-felelet formájába öntött beszélgetés. Ezt csak izesen, kellemesen lehet eredménnyel végezni.

Ezt a bölcsességet adja Isten az övéinek. Jakab azt tanácsolja, hogy akinek nincs, kérje (1:5). Timóthus az ige tanulmányozása folytán kapja: „Tudod a szent írásokat, melyek téged bölccsé tehetnek” (2Tim 3:15). Kívánjuk, hogy „a dicsőségnek Atyja adja néktek is a bölcsességnek . . . Lelkét!” (Ef 1:17).

Mészáros Kálmán

ADJÁTOK MEG, AMIVEL TARTOZTOK!

1Timótheus 2:1-4

Ez a mindig időszerű igei felszólítás érzékeltetni kívánja velünk azt az igazságot, hogy csak az ember tartozik, aki kapott valamit. Nincs olyan ember, aki ne lenne megajándékozott vagy ne kapott volna segítséget, esetleg kölcsönt. Ezért minden embernek van tartozása. A tartozás tudata kétféle érzést válthat ki belőlünk: hálát azért, hogy kaptál valamit, vagy aggodalmat, félelmet a visszaadási kötelezettség érzése miatt. Nem szabad felednünk, hogy tartozásunk több irányú.

Tartozásunk Istennek

Életünkért és ez életben tőle kapott minden ajándékért. Atyai szeretetének kézzelfogható bizonyítékaiért. Egyszülött Fiaért, Jézus Krisztusért és mindazokért a javakért, amelyeket Vele együtt adott nekünk. A hitért, az örök élet reményességért, gondviselésnek sokféle megnyilvánításáért, átéléséért. Tartozunk e földi életre adott ajándékaiért. Otthonunkért, szüleinkért, hitvesünkért, gyermekeinkért, a gyülekezetért, lelki testvéreinkért, az egészségért és betegségért, hazánkért és a békességért. Mivel tartozunk? Hálával, fogadásaink teljesítésével, szeretettel, hűséggel és szolgálattal. Értékben felmérhetetlen, számban felsorolhatatlan áldásaiért a tőlünk telhető legnagyobb hálával. Az ő igénye szerint igyekezzünk megadni tartozásunkat, mint akik tudjuk, hogy örökös adósai maradunk, mégis törleszteniünk kell, és ez a törlesztés is csak úgy lehetséges, hogy tőle kapott életünket átadjuk Néki.

Tartozunk Istenről rendelt felettes hatóságainknak

Pál apostol bizonyosságtétele szerint „Isten szolgálja ő a te javadra”. Az ígét ismerő ember tud ez irányú tartozásáról.

Tartozunk a világbéke érdekében tett fáradozásért, a közrend fenntartásáért, azokért a szociális juttatásokért, amelyeket sokszor természetesnek tartunk, pedig nem is olyan természetesek. Tartozunk köszönettel épülő és szépülő imaházainkért, hisz felettes hatóságaink jóindulatú hozzájárulását élvezhetjük. Nem szeretnénk csupán élvezői lenni a felsorolt javaknak, hanem tartozásainkat ismerve valljuk, hogy tartozunk imádsággal, könyörgéssel, engedelmisséggel, állampolgári kötelességünk teljesítésével, a munkában való becsületes helytállással, a kiszabott adóval és társadalmi munkával. Ezt a tartozásunkat is egy életen át kell törleszteni a jó lelkiismeret nyugalma és gyermekeink előtt való jó példamutatás érdekében.

Tartozásunk szüleinknek

Olyan szülőkre gondolok, akik felelősséggel vállalták gyermekeiket, és tőlük telhetően mindent megtettek lelki nevelésük, hitre jutásuk érdekében. Akkor is tartozunk szüleinknek, ha olykor pedagógiai módszereik között a fenyítés is szerepel. Természetesen ez utóbbit sosem fogadja azonnal örömmel a gyermek. Olyan fiút is ismertem, aki az édesanyja „vesszőző szeretetére” adott válaszában sirva érezte és ki is nyilvánította a „tartozását” és így szólt: „No várj csak, majd visszaadom én neked, ha megnövök”. Lehet, hogy beváltja ígérését, de az is lehet hogy végül megköszöni majd a fenyítést. Csak hálával tudok emlékezni szeretett szüleimre, akik a „régidők” küzdelmes éveiben hat gyermekeket neveltek föl sok fáradsággal. Nem tudom feledni édesanyám ebédet kiosztó ténykedését. Ő sosem volt éhes, mikor nekünk tálalt, a többet, jobbat mindig nekünk osztotta. Nem akarom feledni szüleim imádkozó életét sem. Szeretném megköszönni Istennek, hogy jobban ismerem a „tartozik”, mint a „követel” szót szüleim irányában, és mégis be kell vallanom, hogy minden törleszteni akarásom ellenére is adósuk maradtam. Tartozunk szüleinknek engedelmisséggel, figyelmességgel, értük való imádsággal, gondozó, elhordozó szeretettel.

Gyermekei tartozásunk felelőssége alól semmiféle szociális gondoskodás nem ment

fel minket. Sohase feledjük el, hogy koporsójuk mellett már nem lehet törleszteni.

Tartozásunk gyermekeinknek

Úgy fogadtuk őket, mint Isten ajándékait, ezért megbecsülésre, értékelésre méltók. Az ajándékozó felé pedig el kell számolnunk értük. Tartozunk azzal, hogy testük, lelük ápolat legyen, hogy jó példával járjunk előttük, hogy hálásan fogadhassák el a tőlünk kapott értékeket. Gondolok itt elsősorban a lelki értékekre. Amikor Pál apostol azt írja, hogy „nem a gyermekek tartoznak kincset gyűjteni a szülőknek, hanem a szülők a gyermekeknek”, akkor nyilvánvaló, hogy mindenekelőtt lelki kincsekre gondol. A lelki kincsek nélkül az anyagi javak túlzott gyűjtése többet árt, mint használ, és jó melegágya lesz a hálátlanságnak. Tudom, hogy mint szülők, igyekeznünk mindent megadni gyermekeinknek, hadd legyen anyagilag jobb nekik, mint nekünk volt. Csak ezt kívánja tőlünk Isten? Gyermekeink hitben való nevelésében a tőlünk telhető leg-többet várja el az Úr. A lelki kincsgyűjtés térdeinken kezdődik és a becsületes hívő élet példamutatásával folytatódik. Neveljük gyermekeinket életpéldánkkal is arra, „hogy nagy nyereség az istenfélelem meglegegedéssel”, mert enélkül a világ összes kincse értéktelen. A szülők tartozása is egy életlen át tart, bárcsak ne maradnánk adósak gyermekeink felé sem, amivel tartozunk nekik.

Tartozunk embertársainknak

Lelki testvéreinknek, szomszédainknak, felebarátainknak, minden embernek. Tartozunk szeretettel, segítőkészséggel, imádsággal. A mai idők rohanó forgatagában is, ha kell, néhány perccel, máskor órával. Tartozik az erős a gyengének. Tartozunk az elvezett ember megmentése érdekében segítő szolgálattal, Jézus Krisztusról, mint megmentőről szóló bizonyosságtellessel. Ez a törlesztés kizárja a közömbösséget, önzést és telhetlenséget, „mert aki boldogít más, boldog csak az lehet”.

Eladósodott emberek vagyunk. Lehet-e szó egyáltalán arról, hogy ilyen sokirányú törlesztéssel töltsük ki rövid életünk napjait? Lehet. Nem lehet boldog az adósságról elfeledkező vagy azt éppen letagadni akaró ember. Annál boldogabb viszont a hálásan törlesztő ember, aki lerója tartozásait.

Hargas Gyula

VILÁGMÉRETŰ DIAKÓNIA

A „Hegyen épített város”-ról írt sorozat végén valóban időszerű szólnunk arról a nagyon komoly feladatról, amelyet az egyháznak a „világméretű diakónia” területén végeznie kell.

A második világháború befejezése után indult el erőteljesen a már korábban is ismert ökumenikus együttműködésre való törekvés az egyházak között. Az ökumené széles kiterjedést jelez, hiszen az „oikumené” az egész lakott földet, az egész emberiséget jelenti. Az együttműködés célja az egymás jobb megértése által a szeretet és a béke szolgálatát, a diakóniát végezni az emberek között. Azt mondhatjuk tehát, hogy az ökumené tartalma és célja: a diakónia.

Fontos állomás volt az emberiség békére törekvésének útján, amikor kimondták a *békés egymás mellett élés* (koegzisztencia) alaptörvényét. De az egyházak a maguk ökumenikus szolgálatában hamar rájöttek, hogy ezt az alaptörvényt minőségileg és tartalmilag tovább kell fejleszteni, mégpedig az *egymásért való élés* (proegzisztencia) megvalósításáért.

Az emberiség békéjéért és az igazságos jövőért való küzdelemben világméreteken nagyon sokan részt vesznek. Hisszük, hogy Isten akarata ez a világméretű diakónia,

amelyben Krisztus egyháza teljes mértékben részt vehet, *minden jóakarató emberrel együtt*. Természetes, hogy a mi részvételünk azon a megfontoláson alapul, amelyet az Isten ígér, a Szentírás tár elénk. Így a világméretű diakónia végzésében sajátos bibliai szempontok vezetnek bennünket.

E rövid írás keretében lehetetlen mindazokat az igehelyeket idéznünk, amelyek erre a *diakóniai feladatra köteleznek és készítetnek bennünket*. Mind az Ószövetség, mind az Újszövetség boldognak mondja a békességet munkáló embert. Aranymondásként is ismert az Úr Jézus boldogságmondásai között: „Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők az Isten fiainak nevezettek” (Mt 5:9). Korábban úgy értettük, hogy elég a békeségre való *igyekezet*. Korunk igazolja a Biblia eredeti szövegét, hogy a feladatunk *békét teremteni*. Ez a többletfeladat továbbra is feltétele annak, hogy Isten fiainak neveztesünk. Ha erről az igényünkről nem akarunk lemondani, akkor komolyan kell vennünk az ebből fakadó feladatunkat.

A világméretű diakónia, mint a *békéltetés szolgálata, nemcsak járulékos feladatunk, hanem szorosan összetartozik elhivatásunkkal*. A 2Kor 5:18–21-ben, ahol megváltás és a megváltottság olyan magasztos képben tárul elénk, világosan kitűnik, hogy „Isten nekünk adta (Krisztus által) a békéltetés szolgálatát” és ugyanakkor „ránk bízta a békéltetés igéjét”. Micsoda magasztos küldetés ez, a teljes békességet Istennel és emberrel meghirdetni, kérni és munkálni! Béküljetekek meg! Ennek a szolgálatnak az alapja Krisztus váltságműve, amelyet az egész emberiség érdekében tett. Mekkora áldozat az, amelyről a 21. versben olvasunk! Micsoda irtózatot terhet vállalt magára a *szolgáló* (diakonos) Krisztus, aki korábban azt mondta tanítványainak: „Példát adtam nektek, hogy amiképpen én tettem veletek, ti is úgy fegyetek” (Jn 13:15) Azt jelenti ez, hogy életeteket tegyétek rá arra a szolgálatra, amit vállaltatok.

A Biblia azt is világosan elénk tárja, hogy ez a világméretű diakónia *nem alkalmi és időszaki feladat csupán*, hanem egy egész életprogram, amelynek elvégzéséről számot kell adnunk az ítélet napján. A Mt 25:31–46 versekben a nagy ítéletről szóló *igében* egész világos, hogy csak kétféle ítélet van: az áldottak és az átkozottak számára. Milyen szívet melegítő a szó, amely így hangzik: „Jöjjetek Atyám áldottai . . .”, mert *cselekedtettek*, tettétek, megvalósítottátok a krisztusi szeretetszolgálat programját. De milyen félelmetes és dermesztő: „Menjetekek előlem, átkozottak . . .”, mert *nem cselekedtettek*, nem végeztétek el a rátok váró szolgálatokat.

Most már számba kellene vennünk azokat a konkrét feladatokat is, amelyek a világméretű diakónia területén reánk várnak és amelyekről számadási kötelezettségünk van. Hála Istennek, ma már világosan látjuk, hogy a béke ügye nemcsak a politikusok és államférfiak dolga, hanem az egyházak és a hívő emberek is sokat tehetnek az emberiség közös problémáinak megoldásáért. Egyik fontos feladatunk az *imádság*, a közbenjárás, a lelki készség kialakítása. De a tényleges cselekvésre is sokféle lehetőség nyílik.

Ebben a világméretű diakóniában ott találjuk a természeti csapások vagy más okok miatt szenvedő embertársaink megsegítését. Jólesik tudnunk, hogy az Egyházak Világtanácsa és a Baptista Világszövetség segélyalapja sok millió dolláros segítséget nyújt sok ország szenvedő és éhező lakosának. Ezt teszik más egyházi világszervezetek is, szintén a keresztyén gyülekezetek képviselőiben. Ezen túl azonban nekünk is vannak feladataink, amelyek túllépik egyházunk és országunk területét. Akár az Afrika-vasárnapi adományaink, akár a Keresztyén Békekonferenciát támogató segítségünk lényegében ezt a világméretű diakóniát munkálja.

Hadd hívjam fel olvasóim figyelmét a *szolgálat minőségére is*. Fontos ugyan a szolgálat mennyisége, de az is lényeges, hogy mindazt amit tettünk, hogyan végeztük. Erre nézve nagyszerű eligazítást nyújt a Fil 4:8–9: „Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami kedves, ami jóhírű: ha valami nemes és

dicséretes, azt vegyétek figyelembe! Amit tanultatok és átvettetek, hallottatok és láttatok is tőlem, azt tegyétek, és veletek lesz a békesség Istene!”

E versekben ilyen minőséget jelző kifejezéseket találunk: tisztességes, igazságos, tiszta, kedves, nemes és dicséretes. Ha az emberekért végzett szolgálatunkat, gyülekezeti és világméretű diakóniánkat ezek a minőségi szintek jellemzik, akkor ez a feladat nemcsak kötelesség, hanem örömmel és készséggel teljes, önkéntes szolgálat lesz az evangélium ügyében, az emberek érdekében.

A szeretetszolgálat akkor is nehéz és fáradságos, ha szívesen végezzük. *Nagy odaadás és odafigyelés kell* a helyes gyakorlathoz. Bizonyára erre gondol az apostol, amikor azt tanácsolja: „amit tanultatok, hallottatok és láttatok, azt tegyétek”. A gyakorlat, tapasztalat, a hozzáértés bizonyára előny ebben a szeretetszolgálatban is. Sokak igyekezete, jó szándékú segítsége, gyakorlati tapasztalata is hozzásegíthet, hogy a világméretű diakónia munkáját minél eredményesebben végezhessük Isten dicsőségére és embertársaink javára. De ehhez egy drága ígélet is csatlakozik: „és veletek lesz a békesség Istene”. Ilyen ígélet és erőforrás mellett bátran induljunk diakóniai munkánk végzésére!

Dr. Nagy József

BIZONYÍTÉKOK – a Szentírás hitele mellett

A hívő embernek nincs szüksége az Isten létezését bizonyító érvekre. Sem olyan bizonyítékokra, amelyek a látható anyagi világon túl egy láthatatlan szellemi állapot mellett szólnak. A hívő gyermeki módon, egyszerűen csak hisz. Hisz mindazokban, amikről a Szentírás informál, tudósít. A hit különben sem emberi önbuzgalomból vagy igyekezetből fakadó teljesítmény, nem emberi akarat függvénye, hanem kegyelmi ajándék (1 Kor 12:9). Az Isten létezése mellett szóló bizonyítékokat a kételkedő észember, a filozófus keres.

Mégis néhány érvet szeretnénk továbbadni, mégpedig a Szentírás isteni ihletettsége mellett (2 Tim 3:16).

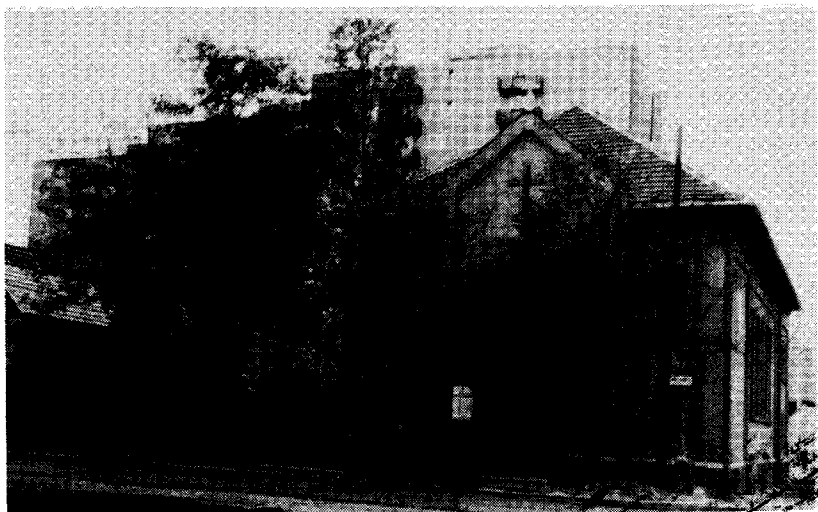
1. A Biblia a világ legklasszikusabb és legidőtállóbb könyve. Nincs a világirodalomnak – beleértve az antik és a modern irodalmat – a Biblián kívül még egy olyan könyve, ami annyira állta volna az idők, háborúk, forradalmak, szükségszerű politikai és történelmi változások, valamint az idők őrlő kerekerei sem tudták megsemmisíteni, noha voltak ilyen próbálkozások. Sőt, az emberiség majdnem minden nyelvére átültették, és a Biblia a világon az eddig megjelent összes könyv között a legmagasabb példányszámot érte el – a legkülönbözőbb kiadásokban.

2. Minden kor embere számára tartalmaz személyes és aktuális üzenetet, mind az emberi lét kérdéseivel kapcsolatban, mind pedig a világ végső dolgaira nézve.

3. A Bibliában kijelentett próféciák, igazságok törvényszerű pontossággal, az isteni időrendnek megfelelően beteljesedtek és még be fognak teljesedni.

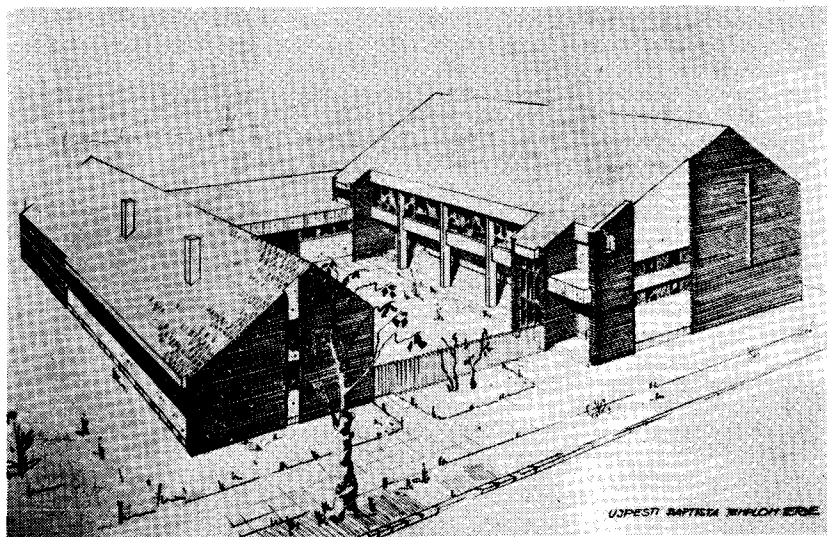
4. A Biblia olyan természetfeletti erővel, szellemi hatalommal rendelkezik, amely képes a megromlott emberi természetet teljesen átfőrnálni, szellemileg újjáteremteni (Jer 18:1–8; Mk 11:27–28; Zsid 4:12).

Venyercsán László

Új szolgálati lakások épülnek Újpesten, s az imaházat is korszerűsítik. Ilyen volt a régi imaház

Ilyen lesz az új objektum Újpesten

A budafoki kápolna és szolgálati lakás alapkövét 1979. május 4-én ünnepélyes keretek között tették le. Dr. G. Claas testvér, az EBSZ főtitkára beszél

A budafoki imaház makettje

BUDAFOKI IMAHÁZ
BUDAFOKI, DR. PÉTER PÁL, v. 77.

A Bárány menyegzőjén

A NAGY SZÜRES

Isten igéje határozottan kijelenti, minden kétséget kizáróan állítja, hogy lesz egy nap, amikor Krisztus Jézus, mint Bíró, ítélettelre megjelenik. Amikor eljön, „minden szem meglátja őt, még akik őt által szegezték is . . .” (Jel 1:7). Pál apostol a Szentlélek megbízásából minden időkre szóló figyelmeztető kijelentést kapott erről, amelyre oda kell figyelünk: „Mert nekünk mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki-ki megjutalmaztassék aszerint, amiket e testben cselekedett, vagy jót, vagy gonoszt” (2Kor 5:10). Szükséges az Újszövetség néhány jézusi üzenete alapján szembenéznünk, még alkalmas időben foglalkoznunk minden ember életének – egyszer – legnagyobb kérdésével: Mi lesz velem a test halála után? Hová kerülök a nagy szétválasztás idején? Ezekre adandó igei feleletek és tanítások előtt rögzítenünk kell bibliai meggyőződésünket a fent már idézett páli ige alapján. Van élet a siron túl. Lesz feltámadás. Mindnyájunknak – kivétel nélkül meg KELL jelennünk Krisztus előtt. *Mindnyájunknak az Úr elé kell állnunk.* Ezt a találkozást és ennek következményeit nem lehet elkerülni. Itt e földi létben testünk kiválóan alkalmas „búvóhely” arra, hogy Isten kegyelmesen hívó, kereső szava elől elrejtőzzék az ember. Az egyik a hitetlenség és tagadás bátyái mögé bújik Isten megtérésre hívó, életét elrendező üzenete felől. Mások az álkegyesség, a hamis vallásoskodás öncsaló köntösjében keresnek menedéket. Önleگیült állapotuk azért lehet tragikus, mert csak mások bűneinek és hibáinak meglátására van szemük, önmagukat nem hajlandók sem észrevenni, sem pedig megbánni. Veszedelmes állapot az ilyen lelkiület, amelyik szüntelen mást okol.

Az Úr Jézus figyelmeztető, eszméltető tanításainak elfogadását szeretné a kegyelemnek Lelke nem csupán ismert, hanem *elfogadott üzenetté* tenni. A bekövetkezendő eseményeket megidéző elbeszélései láthatóvá teszik előttünk a nagy szűrés idejét. Az Úr Jézus tanításai gyógyító igék. Miközben értelmünk és szívünk számára szemléletesen, el nem felejthető képekben jeleníti meg a veszedelmet, a bűn ítéletes következményeit, ugyanakkor világossá teszi a ma még elfogadható kivezető utat, a kegyelmet a megszabadulásra. Gondoljunk a Máté 7:21–29-re, a Hegyibeszéd végén felhangzó megdöbbentő tanításra. Olvasása közben valóságossá lesz az esemény. Leleplezése azoknak, akik másokat is önmagukat is megcsalták „Uram-Uram”-ozó kegyes beszédükkel. Nem az a baj ezeknél, hogy unos-untalan Isten nevét emlegették, hanem az, hogy nem cselekedték Isten akaratát. Az Úr Jézus elbeszélése szerint tragédiájuk abban van, hogy üdvre való alkalmatlanságuk nem derül ki, *csak* „azon a napon”, amikor *már nem lehet sorsukon változtatni.* Lélegzetelállító üzenet ez, mert ezek az emberek Jézus nevében csodákat tettek, ördögöket űztek, jövendőt mondtak . . . Lehet az Úr Jézus nevével visszaélni. Beszélni róla, prédikálni az ő nevében, hivatkozni rá. Mi emberek megtéveszthetjük egymást, sőt magunk felől is elámíthat a kísértő. Olyan lelkiállapotban lehetünk egy életen át, hogy minden külső szemlélő azt véli, hogy Istennek rendkívüli eszközei vagyunk. „Ama napon” azonban az Úr Jézus kijelenti: „Sohasem ismertelek titeket” . . . Az Ő szava után már hiábavaló minden hivatkozás, nagyszerű cselekedetek emlegetése . . . Szükséges emlékeztetünkbe idéznünk az Úr Jézus példázatait, azért is, hogy a valóságnak megfelelően lássuk magunkat. Az Isten országáról szóló hét példázat közül kettőben hangsúlyozott üzenet a szétválasztás, a jónak a rossztól való elkülönítése és ítélete. A konkolyról szóló példázat (Mt 13:24–30) jézusi magyarázata szerint a szántóföld ez a világ. A jó mag az Isten országának fiai, a konkoly pedig a gonosznak

fiai (Mt 13:38). A „szántóföldben” a jónak és a haszontalannak együttélése, növekedése elkerülhetetlen. A figyelmeztető üzenet, hogy amint az aratás idején elválasztják a búzát a konkolytól, úgy lesz a világ végén is. Az Emberfia elküldi angyalait, azok összeszednek minden gonosztettet és gonosztevőt „és tüzes kemencébe vetik őket. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz. Akkor az igazak ragyogni fognak mint a nap, Atyjuk országában. Akinek van füle, hallja” (Mt 13:39–43). Hasonló üzenetű a tengerbe vetett hálóról szóló példázat (Mt 13:47–50). – A tárgybeli üzenet fontosságát hangsúlyozza az „akinek van füle, hallja” kifejezés. Oda kell figyelni arra, amit az Úr Jézus erről kijelent! Azon a napon ne mondhassa senki, hogy erről szó sem volt. Nem tudtam, nem hallottam, nem intett senki. *A számonkérés napján ezzel senki nem védekezhet.* Az evangéliumokban kiélezetten, változó megközelítéssel szemlélteti az Úr Jézus a nagy szűrés idejét. Különböző elbeszélésekbe plántálva hozza elő a bekövetkező esemény tragédiáját. Gondoljunk a királyi menyegzőről szóló példabeszédre (Mt 22:1–14). A meghívottak nem voltak méltók, hogy a királyi menyegző asztalához üljenek, mert elutasították a meghívást. Elfoglaltak voltak saját dolgaikkal. Nem tudtak időt szakítani. Megvetették a király hívását és kegyelmet hordozó üzenetét. A király szolgálai megbízatásuk szerint kimentek az utcára, jókat és gonoszokat összeszedtek, és felöltöztették őket az alkalomhoz illő ruhába. Akik leültek az ünnepi asztalhoz, azoknak tisztának és felöltözöttnek kellett lenni. Valaki mégis azonmód, ahogyan a mezőről jött – talán később meggondolta magát –, bement és leült az asztalhoz. Otthonosan mozgott, magabiztosan. A szolgálak nem tartóztatták fel. Lehet, hogy azt mondta, hogy neki személyes ismerőse a király. Beengedték menyegzői ruha nélkül. Kirítt a többi közül. Maradása azonban csak addig lehetett, amíg a király végig nem nézett vendégei során. – Azonnal észrevette az oda nem illőt. Már hangzott is kérdése: „Barátom, hogy kerül-tél ide, holott nincs menyegzői ruhád? Az pedig hallgatag?” Hamar az ajtón kívülről került. Peldázat ez arról, hogy senki sem juthat be hamis úton.

Számos jézusi figyelmeztető tanítás int arra, hogy mindennél előbbre valónak tart-suk azt, hogy *készen legyünk az ő visszajövetelére*. A tíz szűz példázata és a kiosztott tántumokról szóló szemléltető tanítás leírása után (Mt 25:1–30) világosan és erőtelje-sen hirdeti az utolsó ítéletet az Úr Jézus (Mt 25:31–45). Akkor majd dicsőségében jön el. Amíg halandó emberként a földön tartózkodott, lenézett volt, szolgálai formában észrevétlen maradt. Még az „övéi” sem fogadták be őt, mert nem értették meg és nem így várták. Isten azonban éppen ezért a megüresítéséért, azért, hogy megalázza magát engedelmesen a kereszthaláláig, felmagasztalja őt, „hogy a Jézus nevére minden térd meghajoljon mennyieké, földieké és föld alatt valóké és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atyaisten dicsőségére” (Fil 2:7–11). Mikor ítélni eljön, isteni dicsőségben jelenik meg. Hatalommal, fényes, nagyszerű kísérettel; „vele mind a szent angyalok, akkor beül majd az ő dicsőségének királyi székébe (Mt 25:31), mert Néki adatott minden hatalom mennyen és földön. „Elébe gyűjtetnek mind a népek, és elvá-lasztja őket egymástól” (Mt 25:32), igaz ítélettel jobb és bal keze felől állítja őket. A jobb keze felől állókat magához hívja és az Atya áldottainak nevezi őket, mert mulandó életükben Isten kegyelmének engedve életük és cselekedeteik dicsőítette Istent és embertársaiknak áldására voltak.

Ezek jutalma Isten országa (Mt 25:32), vagy más szóval az örök élet (Mt 19:29; Mt 15:46). Akik pedig „nem látták meg” a rájuk váró tennivalókat, akik mint keresz-tyének önzésben és önelégültségben éltek, azokra ítéletként vár az „örök gyötorem” (Mt 25:46), „ami a második halál” (Jel 21:8). A földi-teszt élet vége a halállal kezdődik. *Itt a mulandóság idején eltöltött életünk, illetve halálunk órájának lelkiisége dönti el, hogy a nagy ítéletkor hová kerülünk.* Az ige kijelenti, hogy a gyáva, a hitetlen, a szent-ségtörő, a gyilkos, a parázna, a bálványimádó a hazug, a tisztátalan nem léphet be az új Jeruzsálembé, az Isten városába (Jel 21:8, 27), „csak az, aki föl van jegyezve a Bárány

életkönyvébe". Ezért hát „ne azon örüljete, hogy az ördögök is engednek nektek, hanem inkább azon, hogy a ti nevetek fel van írva az élet könyvében”.

Te, Isten kegyelmében bízva bizonyos vagy ebben?

Dobner Béla

MENNYEI KÓRUS

Jelenések 5:6–14; 7:9–17

A hangokat rendszerint két csoportba szoktuk sorolni. Beszélünk zenei hangokról és zörejekről. A zörejeket most hagyjuk, amúgy is rendszerint negatív hatásúak. Zenei hang sokféleképpen létrejöhet. Vannak természetes zenei hangok, és vannak mesterségesen, bizonyos eszközökkel, hangszerekkel létrehozott hangok. Csodálatos a madárdal, és csodálatos lehet az ember hangja is. Ének, zene. Ezek a kifejezések örömet, vidámságot juttatnak eszünkbe. Sajnos van olyan „zene”, is, amely csak kevés embernek szerez örömet, s ami „normális” megítélés szerint sokkal zavaróbb „zörej”, mint a természetes zajok.

Ha több zenei hang – bizonyos rendben – egyszerre, együtt hallható, az már lehet szép. Ha több dallam énekelve, no meg hangszereken játszva ölelkezik egymásba, művészi összerakásban, az a zeneértő, de a zenét csak kedvelő hallgatónak is csodálatos élményt nyújthat. Mi minden benne van egy oratóriumban, szimfóniában, szonátában . . . ?! Pedig ez csak földi zene!

Mennyei kórus, zenekari kísérettel! Több milliós angyalkar. Alkalmi „hangverseny”, bemutató. Mindezt természetesen korabeli hangszerek (hárfá, citera) emlegetésével és „új énekről” való beszámolóval tudja érzékeltetni a látnok.

Alkalmi kórusmű. A Bárány az imént vette át a trónon ülő kezéből a tekercset, s ezzel a megbízást a bűnös embervilág és a bűn miatt átkos mindenség fölszabadítására, megváltására. És a mennyben fölfakad a hálaének, a dicséret. A 24 vén „előénekel”: „Méltó vagy, hogy elvedd a tekercset . . .” Az angyalkórus visszhangozza: „Méltó a megöletett Bárány, hogy övé legyen az erő és a gazdagság, a bölcsesség és a hatalom, a tisztesség, a dicsőség és az áldás!”

A mennyben *nem lassú szoltárekléssel telik az idő*, nem is mormoló *hosszas imádkozgatással*, mint olykor az imaórákon, hanem az eseményekhez, az új és új eseményekhez kapcsolódóan hangzik a *spontán dicséző új ének*.

A kórusmunka igen kicsiny részét teszi ki az előadás. Sokat, nagyon sokat kell tanulni, gyakorolni. A mennyben nincs énekóra, de van éneklés, mégpedig csodálatos. Mindenki tud énekelni! Ezen a téren is elvételik a munka fáradtsága. Egy nehéz énekóra után hangzik igazán örömhírnek ez, azok számára, akik szeretnek ugyan énekelni, de nehezen megy nekik a tanulás.

Isten változtatlan, de a *mennyben* van változás, van újság és *van új ének is*. A mennyei éneklés bizonytalan nagy örömforrás az éneklőnek, mégsem a szórakozás vagy szórakoztatás a célja, és nem is önmagáért van, hanem Isten dicsőítését szolgálja. Az öröme, a hálának a spontán megnyilvánulása.

Mikor szoktál énekelni? Csak az Isten házában? Vagy még ott sem? Énekle-e a gyülekezettel *mindig* a közös énekeket? Vagy csak álldogálsz meg üldögélsz, esetleg mormolsz valamit, míg mások szívből, imádkozó lelkülettel az Urat keresik? Aki még az éneklésbe sem kapcsolódik bele, aligha fog imádkozni, aligha kezdeményez testvéri beszélgetést, aligha épül és épít – s ha meg nem változik –, aligha marad meg a gyülekezetben, az Úr mellett. Aki nem tud örülni az Úrban, nem ismeri az öröm legigazibb ízét!

Énekre fakad-e az ajkad, ha valami nagy öröm ér? Nem mindenki költő vagy zene-szerző. Nem mindenki tud új éneket írni egy-egy élmény nyomán, de ha valóban túl-árad benned a hála, bizonyára eszedbe jut egy aktuális dicséző ének, és máris énekle-d, dúdoló-d, vagy épp füttyülő-d.

És még egy fontos dolog: *A szöveg az elsődleges!* A szöveg kap zenei kiegészítést. Nem azt akarom mondani, hogy a zene önmagában – szöveg nélkül – nem lehet eszköz Isten dicséretére, de azt igen, hogy ha a megzenésített versek előadásakor elsikkad, ért-hetetlené válik a szavakban kifejezett dicséret, az énekés könnyen elveszítheti célját. Sajnos elég sokszor lehet hallani olyan kórusprodukciókat, ahol nagy figyelemmel sem képes a hallgató megérteni a szöveget. Arra is van példa, hogy művészinak hitt artiku-lációval az énekes (különösen szólisták betegsége!) tudatosan „mossa el” a szöveget. János olyan pontosan értette az angyalkórus énekét, hogy szó szerint le tudta jegyezni!

Nemcsak kérubok, szeráfok, angyalok dicsérik Istent a mennyben, hanem emberek is. Megszámálhatatlan sokaság, fehérbe öltözve, kezükben pálmaágakkal. Ők azok, akik a földi nagy nyomorúságból érkeztek (és nem a nagy nyomorúság elől ragadtattak el, ahogy egyes felekezetek tanítják!), akik a Bárány vére által tiszták. Az ő számukra vége van a földi üldöztetésnek, nem éheznek, nem szomjaznak többé, és Isten letörli köny-neiket (7:9–11).

Győzelmi ének is hangzik a mennyben. Azok, akik legyőzték a fenevadat, Mózes énekét zengik hárfakisérettel (15. rész).

Menyegzői ének található a 19. részben. „Halleluja, mert uralkodik az Úr, a mi Iste-nünk, a Mindenható! Örüljünk és ujjongjunk, és dicsőítsük őt, mert eljött a Bárány menyegzője, felkészült menyasszonya, és megadatott neki, hogy felöltözzék fényes, tiszta gyolcsba.” A menyegző a várakozás beteljesedésének örömét jelképezi, az égi Vőlegény és a földi menyasszony, Krisztus és az ő népe szétbonthatatlan közösségre jut. „Boldogok, akik hivatalosak a Bárány menyegzőjének vacsorájára.” Boldogok, akik ott fognak énekelni. És boldogok, akik az éneklést, a kórusmunkát, a zenét már itt a földön egyértelműen az ő dicsőségének szentelik.

Mondhatná valaki, hogy mégiscsak túlzás ilyen „materiálisan” írni a mennyei esemé-nyekről, hisz tulajdonképpen alig van fogalmunk arról, hogy mi is lesz ott. Valóban keveset tudunk, s azt a keveset is képekben mutatja meg nekünk az Úr. Ez a közlési mód az, ami szinte kötelez bennünket, hogy megmaradjunk a képeknél, hisz a mögöt-tük rejlő valóságot tényleg nem ismerjük. Ilyen kép a mennyei kórus is. Hogy valójában mit jelöl, nem tudjuk. Hogy a szellemi lények miként énekelnek, nem tudjuk. De azt igen, hogy az ének és a zene itt a földön az egyik legalkalmasabb eszköz Isten dicséreté-re. Műveljük hát lelkesen, örömmel, a „mennyei szempontok” figyelembevételével!

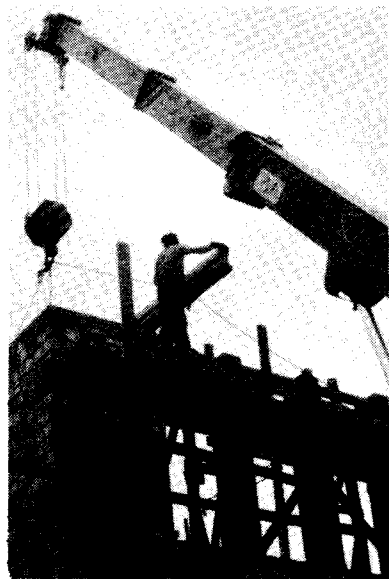
Ifj. Almási Mihály

Van-e ír ... ?

Fáj a fejed? Beveszel hamar egy pirulát, s nyoma sincs már.
Vagy ha elégtelen ez, gyógyszerre más is akad.
Ó, de ha fáj a szíved, van-e ír, mi hatásos a sebre,
képes-e orvosi szer balzsamot adni reá ... ?

(1955)

Balog Miklós

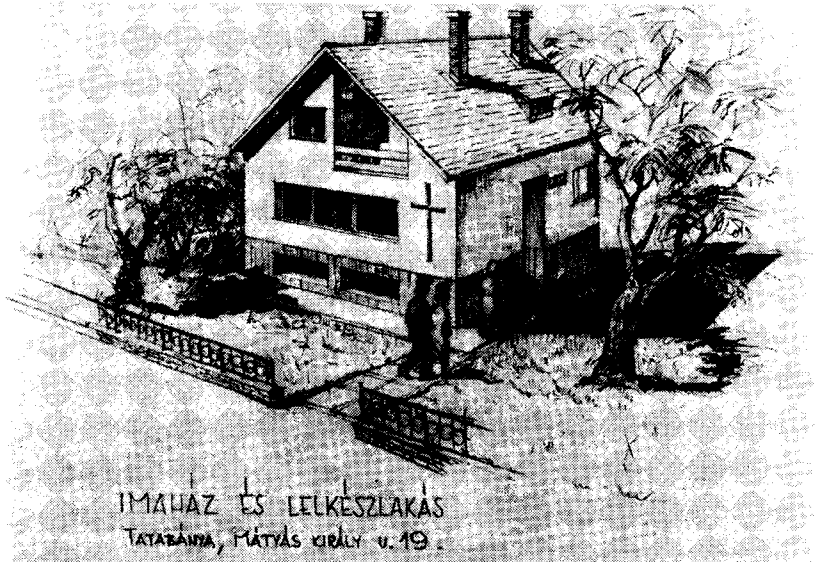

Géppel vagy emberi erővel

és sok testvéri áldozatos szeretettel épült 1979-ben a kazincbarcikai imaház. Az épület elég meredek emelkedésű hegyoldalban, két szinten ad otthont, reményeink szerint már 1980-ban a gyülekezetnek. A testvériség áldozata nem volt hiábavaló. Elkészültek a falak, felkerültek a gerendák és még a cserepek is. Közös tető fogja össze a régebbi imaházat az újjal.

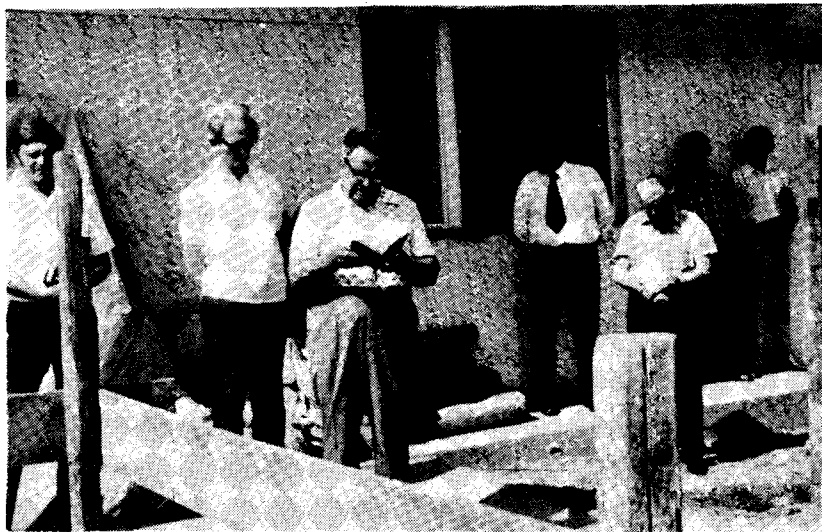
Az imaház terveit Marosi Béla testvér készítette. A kivitelezés legnagyobb részét Papp János salgótarjáni prédikátor testvér, aki építőipari szakmunkás, végezte el díjmentesen, testvéri szeretetből. Kívüle még sokan érkeztek, hogy a nyári szabadságuk alatt építsék az ÚR Sionát. Így vált lehetővé, hogy a még elég rövid múltú kis gyülekezetnek ilyen tetemes áldozattal sikerült elérni az épület kivitelezésének jelenlegi fokát. A kazincbarcikai testvériség bízik abban, hogy 1980-ban megnyithatja az új imaházat.

A tatabányai imaház makettje

Mészáros Kálmán alelnök igét hirdet a Pécs-vasasi gyülekezet új imaházának alapkövetésénél

A 70. NEMZETKÖZI NŐNAP

JÉZUS KRISZTUS ÉS A NŐI NEM

Jézus Krisztus és az ő követői nem azonosítják magukat az őskeresztény gyülekezetben a rabbinikus gondolkodással, mely szerint a nőnek nincs joga a vallási élet egyenlő gyakorlásához. Jézus Krisztus prédikációja és embertársaihoz való viszonya szerint mindenki, akár férfi, akár nő, különbség nélkül Isten helyreállító kegyelme alá tartozik. A Jézus Krisztusban hívő első kereszténynek gondolkodásának megváltozása a nők kérdésével kapcsolatban csak úgy történhetett, hogy állandó vitában álltak az örökölt véleményekkel és rendelkezésekkel. Az a tény, hogy az őskereszténység a nő helyzetét a kulturális és gyülekezeti életben problematikusnak észlelte – ez látszik a páli levelekben és az újtestamentumi házirendben – arra mutat, hogy döntő lépésnek kellett bekövetkeznie, mely a megszokott úton való haladást megszüntette.

Figyelmet érdemel az asszonyok készsége, mellyel a kereszténység örömeit magukévé tették. Bemertő János fellépésekor a vámszedők mellett a „parázna nők” is elfogadták a megtérésre való felhívást (Mt 21:32).

Jézus tanítása szerint egy ember életében az a döntő kérdés, hogy hisz-e, és hit által az Isten országába jut-e. A nemi hovatartozás éppen úgy nem számít, mint más szempontok, melyek szerint az embereket rangsorolni szoktuk. Jézus anélkül, hogy a kultúra vagy az erkölcs szentnek vélt hagyományos formáit szétrombolta vagy megvetette volna, szavakkal és tettekkel bizonyította be, hogy a hagyományoknak csak viszonylagos értékük van és azokat mulandó körülmények határozzák meg. A régi szokásokat az Isten- és emberszeretet kettős parancsával kell helyettesíteni, mert csak ez vezet az igazi istentiszteletre.

Jézus Krisztus lerombolta a zsidók által természetesnek vélt (a nőkkel szembeni) tartózkodás válaszfalát. Krisztus először mindig az üdvösségre szoruló embert látja, nem pedig azt, hogy az illető férfi vagy nő. Lukács 13:16-ban Jézus a beteg asszonyt Ábrahám leányának nevezi, és ezzel hivatalosan is Isten népéhez tartozó emberként szólítja meg a nőt. Olvasunk asszonyokról, akik követték Jézust és vagyonukból szolgáltak neki (Lk 8:1–3). A nőknek ez a természetes emberi magatartása az akkor élő törvényhű zsidók szemében botránys volt. Érdemes megfigyelni, hogy Jézus mennyit fáradozott a teológiai tanítások befogadására – a rabbik szerint – alkalmatlan nőkért. Jézus Krisztus lelkigondozói érdeklődését tanúsítja a samáriai asszonnyal való beszélgetése (Jn 4:1–12) vagy Jézus megkenetésének története (Lk 7:36–50). Még a tanítványok is megütköztek, mikor Jézust a samáriai asszonnyal való beszélgetésben találták.

Az a körülmény, hogy Jézus közvetlen környezetében és követői között nők is voltak, az Úr Jézus cselekvő részvétét mutatja. Elnézi gyengeségeiket, megbocsátja hibáikat, emberszámba veszi őket. Ez a magatartása megkülönbözteti Jézust kora emberétől. Nemcsak a rabbiktól, hanem az esszénusoktól is, akik tagjaiknak a kiválasztottak egyenlőségét hirdették, de a rendszabályok nem ismerték a férfiak és nők egyenjogúságát. Az esszénusok a farizeusokhoz hasonlóan a nőt másodrangú lénynek tartották. Az asszonyoktól megkövetelték a Tórához való hűséget, ez volt a feltétele, hogy alkalmas legyen a házasságra, de nem engedélyezték, hogy a közösség teljes értékű tagja legyen.

Ahol Jézus Krisztus gyűjt maga köré embereket, ott egészen más szellem uralkodik. Az Írás arról tanúskodik, hogy Jézus beszélgetéseiben vagy az asszonyokról szóló példák

zataiban természetes egyéniségnek tartja a nőt. Másrészt hiányzik Jézus beszédéből minden utalás a női nem titokzatos megdicsőüléséről. Jézus egyetlen kijelentésében sem ad okot a nőalak kultikus tisztelőre. Még anyjával, Máriával kapcsolatban is meglepően tárgyilagos volt. Az az asszony, aki Máriát szeretve csodálja, megdöbben Jézus magatartásán (Lk 11:27). Ez az igehely szól legerőteljesebben a katolikus egyházban gyakorolt Mária-kultusz ellen. Az Úr Jézus szava a keresztén – „asszony, imhol a te fiad . . .” (Jn 19:26) –, Jézus gondoskodó szeretetéről beszél.

A Lukács 10:38–42 klasszikus példája Jézus nőkről vallott felfogásának. Majdnem minden igemagyarázó a két testvér magaviseletében mutatkozó ellentétre összpontosítja a figyelmet, de teljesen figyelmen kívül hagyják azt a tényt, hogy Jézus egy asszonnal lelki beszélgetést kezd és hogy ez a nő képes megérteni Jézus Krisztust. Jézus őt mint hallgatót és mint tanulót komolyan veszi. Jézus kétséget kizáróan előnyben részesíti Mária magatartását. Mária, a Jézussal beszélgető nő, képviselője a férfiakkal szellemileg egyenrangú nőknek, akik nem akarják tevékenységüket csupán a házi teendőkre korlátozni. Jézus magatartása az uralkodó szokásokhoz mérten szokatlan nemcsak Máriát, hanem Mártát illetően is.

Az elbeszélés arra enged következtetni, hogy Márta és Mária Jézus baráti köréhez tartozik, és ebben az értelemben tanítványoknak is nevezhetjük őket.

Összegezve: Az Úr Jézusról szóló evangélium nem tagadja a nő jogait és nem utal alárendeltségére. Ezt a tényt bőven alátámasztja Jézus beszélgetése a nőkkel. A nők bűnbocsánatot nyernek éppen úgy, mint a férfiak. A nők meggyógyulnak, a nőknek részük van az Isten országában. A feltámadott Úr először Máriának jelenik meg. Nők a keresztre feszítés és a feltámadás tanúi. Máriának Jézus parancsot adott, hogy hirdesse a feltámadást a tanítványok között. Ezek bizonyítják a Gal 3:28 igazságát: „. . . nincs férfi, sem nő . . .” Igaz, hogy a tizenkét és a hetven tanítvány között nem találunk nőket. Elfogadható az a megállapítás, hogy a nők „őrei voltak az evangéliumnak, nem pedig hírnökei; mint az apostolok, nem voltak az evangélium hordozói aktívan”.

Az őskeresztyén gyülekezetben Jézus magatartása példa volt a korai keresztyén asszony szolgálatának megbecsülésében. Még nem győzték le teljesen az előítéleteket, melyet az idő és a környezet diktált a nők vallási működése ellen. Az első zsidókeresztyének még a templom és a zsinagóga hagyományában élnek tovább, ennek ellenére a régi kötöttségek nem döntő jelentőségűek az új közösségekben.

A keresztyénység hirdeti, hogy Isten előtt minden ember egyenlő, bizonyosságot tesz a messiási idő beteljesedéséről, vigasztalást nyújt mindenütt, a régi vallási társadalom és papság által mellőzött személyek – akikhez elsősorban a műveletlen népek, rabszolgák és a nők tartoztak – készek elfogadni Isten ígéréteinek beteljesedését.

Czimer Edit

IDEÁLIS FÉRJ!

Jó néhány hete gondolkodom a témán és egyre csak az jut eszembe, hogy olyan sokat beszélnek manapság erről a kérdésről és annyiféle vélemény alakul ki, hogy ki vehetné a bátorságot magának, hogy ő majd leírja, elmondja, milyennek is kellene lenni az ideális férjnek.

Szolgalatom lehetőségét ad arra, hogy sokak életét közelebről is megismerjem. Sokszor csodálkozva kérdeztem rá magamban is egy-egy életre: ez hát az ideális? S ha nekem talán nem is tűnt annak, azoknak akik benne éltek, az volt. Ki tudná a generációk váltakozása közben a még együtt élők között eldönteni, hogy az idősebbek által

meghatározott vagy a fiatalabbak modern gondolkodása szerinti ideális férj az-e, valóban ideális-e? Én Pállal együtt vallom: „felette nagy titok” ez.

Igaz, e kor változásával nemcsak körülményeink változtak meg, hanem egymással szembeni váradalmaink is. Sokszor az élet szükségégei alakítják ki az ideális embereket, és valóban azok felelhetnek meg a követelményeknek, akik jól tudnak alkalmazkodni a kialakult élethelyzetekben. Így természetesen megváltozott a ma asszonyainak váradalma is az ideális férjrel szemben. Csak néhány példát szeretnék a hétköznapiakból segítségül hívni. Nem olyan régen még az volt az ideális férj, aki eltartotta családját anélkül, hogy a feleség az otthon munkáin kívül valahol állást vállalt volna – mondván, a feleség csak viseljen gondot a családra, az otthonra. Vannak, akik ma is így gondolkodnak és némelyek, akik látják ezt az életvitelt, irigykedve mondogatják: „Ez igen, ez aztán a jó férj!” Mások meg azt mondogatják, hogy erőszakkal sem tarthatná őket otthon a férjük, és ha mégis meg akarná tenni, semmiképpen sem tekintené ideálisnak.

Azért napjainkban mégis javarészt dolgoznak – otthonukon kívül is – az asszonyok és így ki merné ma ideálisnak nevezni azt a férjet, aki talán együtt tér haza a munkából a feleségével, de arra vár, hogy kiszolgálják, vagy míg a felesége késő estig dolgozik, ő újságot olvas, televíziót néz, s talán még zsörtölődik is, hogy miért nem ül le a felesége beszélgetni vele egy kicsit, vagy éppen arról panaszkodik, hogy milyen fáradt és mennyit dolgozott. Sajnos nem ismeretlen az ilyen család sem. Valahogy kevésbé törődnek bele a ma asszonyai az ilyen helyzetbe és ha mégis így van, sóvárogva gondolnak arra, hogy egyszer talán másként lesz.

Ma már nem ritka a bevásárlószatyorral járó férj. Lehet találni olyan megértő férjeiket is, akik nem tartják „rangjukon alulinak”, ha részt vállalnak a mosásban, vagy éppen maguk tartják rendben ruháikat. Vannak, akik szívesen foglalkoznak a konyhai munkákban is. S ami mindennél többet jelent, nem kényszerből és kényszeredettségből csinálják, hogy feleségük fépten-nyomon érezze meg, helyettük dolgoznak, hanem azért, mert tudják, csak így lehetséges, hogy munkában és pihenésben együtt legyen a család.

Régebben a feleségek kizárólagos jogköre volt a gyermekek nevelése. Némely családban szinte csak annyi jutott a munkából hazatérő édesapának, hogy a kibírhatatlan rossz gyermekeket megverje. Ma már nem ritka a gyermekeivel óvodába siető apa, vagy a tankönyvek, nehezebb feladatok felett gyermekével együtt gondolkodó, segítő vagy gyermekét fürdető, esti meséket mondó édesapa. Valahogy együtt vannak a gondban, a nevelésben a szülők, s mindig az áll a szükséges helyre, aki éppen teheti.

Persze ki tudná elsorolni azt a sok területet, amiben így vagy úgy egymás mellett áll férj és feleség segítve egymást. S még nem is szóltam azokról a különbözőségekről, melyek természeti adottságainkból oly színesen és változatosan adódnak. Némelyek hangoskodó, hirtelen természettel is, mások csendes, szelíd természettel sem, némelyek türelmetlenül, mások türelmesen sem, némelyek kedveskedve, sok apró kedvességgel, mások kemény, szigorú, szinte megközelíthetetlen merevséggel is ideális férjje lesznek.

Tudom, bizonyosan sokan elmondják majd: az én férjem soha nem mosott, nem vasalt, nem is vásárolt be, a gyermekekhez sem volt türelme, talán sok minden másban sem olyan, mint a ma ideálisnak kikiáltott férjek, mégsem cserélném fel senki mással, s soha jobb férjet nem kívánok senkinek. Éppen ezért hadd forduljak az Isten igéjéhez segítségül, hogy valamiképpen érthetőbb legyen előtünk ez a sokszínűség. 1Móz 2:18/b így szól: „Szerzek néki segítőtársat, hozzá illőt”. Az én hitem szerint ebben van a megoldás. Akit Isten szerzett számomra, az mindig megtalálja az utat ahhoz, hogy igazán segítőtársá legyen. A szeretet találékony s elfogadó. Olyan utakat is képes elfogadni, melyek számára addig ismeretlenek voltak. Olyan dolgokban is képes változtatni, melyek nagyon hozzáértettek az életéhez. A szeretet formál és képessé tesz arra, hogy

segítővé legyen az ember. S ebben a szeretetben lehet ideálissá férj a feleség számára és fordítva. Erre a szeretetre Isten tehet képessé mindnyájunkat, s Ő naponként erőforrásunkká lehet. Vállaljuk ezt az utat!

Kisné Pető Anna

A MINTASZERŰ FELESÉG

Akinek van, adjon érte Istennek hálát! Akinek nincs, talán alig hiszi, hogy lehet egyáltalán eszményi feleség. Pedig van. Elvileg mindazoknak ideális feleségük van, akik már nősülésük előtt felfigyeltek Istennek arra az igéjére: „Szerzek neki segítőtársat, hozzáillőt”. Akik kérték az Alkotót, hogy a hozzájuk illőt találhassák meg és azt vegyék feleségül, azok előtt az ideális feleségminta a saját feleségük. Mielőtt erről szólnék, szeretnék egy-két téves felfogást leleplezni. Ha például valakinek egy takarékos feleség az ideálja, mert maga is ilyen, és esetleg a takarékoság fukarságot, fősvénységet takar, nem vezethet jóra. Lehet, hogy önmagukat eszményi párnak tartják, de még az emberek előtt is csak ellenszenvet, megvetést vált ki az ilyesmi, nem beszélve arról, hogy a fősvények nem öröklék Isten országát. Ilyen értelemben a „takarékos” feleségnek egy örvendező, jókedvű, adakozó férj lehet ideális és megfordítva, hogy kiegyesítség egymást és mindkettő üdvözülhessen.

Egy túl sokat beszélő feleség talán senkinek sem eszményképe, de különösen nem egy szintén sokbeszédű férjnek. Viszont az sem jó, ha mindkettő szófukar s nem egészít ki egymást. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy ahány férj van, szinte annyiféle feleség lehet ideális és hogy kinek-kinek az-e a felesége, az nemcsak született adottságtól, jó alkalmazkodóképességétől, hanem férje esetleges bölcs vagy nem bölcs magatartásától is függhet. Azért mindezek ellenére is lehet bizonyos szabványt felállítani arra, hogy milyen az ideális feleség, akár úgy, hogy ilyennek szeretnének látni, akár úgy, hogy az ilyenért nagyon hálásak vagyunk Istennek.

Ideális feleség az, aki helyesen szeret.

Sokakat kell szeretnie. Mindenek felett Istent! Ő az első és nem a férj, és nem a gyermekek vagy szülők. Az Isten iránti szeretetnek kell az első helyen lennie, és meghatározza az időbeosztását, a pénzbeosztását, a munkahely megválasztását, gyermekeinek értelmes nevelését, pályák, hivatások iránti érdeklődését . . . Nem túlterhelt és nem zúgolódik, ha férje vagy családtagjai ugyanúgy Istent és az ő szolgálatát tekintik elsődlegesnek. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy el lehet hanyagolni a családot, a lakást, a munkahelyet, mert Isten az első. Ha a férj van olyan bölcs, hogy jó beosztást készítsen a család minden tagja számára, hogy az otthon gondját, terhét együtt hordozzák és azután mindnek jut idő a szolgálatokra, akkor az eszményi feleség megértése biztosítja a jó családi összhangot a szolgálatok örömteljes végzésére.

Bár a férj csak Isten után következik, tehát a második, de mint férj, csak egyetlenegy! Ebben a szeretetben csak ő részesül. Óriási erő van abban, hogy a házastársi szeretet osztatlan és oszthatatlan! Isten vezetése alatt élő házastársak között a féltékenység teljesen kizárt dolog. Mégis ha a férjek ellenállása egy-egy kísértésben lazábbnak mutatkozna is, a feleségek oszthatatlan szeretete már a kísértő gondolatnál megálljt parancsol és nem eshet csorba a házastársi szereteten! Nem keletkezik féltékenység – hiszen a rosszat hiába féltik, a jót pedig nem kell félni –, nem lazul az összetartozás érzése, sőt a szeretet párosul a megbecsülés és megbecsültség érzésével, tudatával. Az is hozzátartozik e területhez, hogy az ideális feleség tudja – mint ahogy a férjnek is tudnia kell –, hogy nem ura a maga testének. Aki önző céljai elérésére fegyverül akarja használni a testét, az könnyen elvesztheti férjét.

A helyes szeretethez tartozik a gyermekek szeretete. Mindet egyformán! Es nem a férj iránti szeretet rovására. Nem temetkezhet úgy a munkájába, nem szorgolhatja ki úgy a gyermekeit, hogy ne legyen ideje férjére. De sok helyen oda vezethető vissza a házasság megromlása, hogy a gyermekek kisajátították az anyát. S ennek panaszolása esetén összefogtak a férj, az apa ellen. Vagy a férj magára hagyta, nem segítette feleségét s még hiányolta, hogy mostohaként kezelik, egyedül érzi magát. Az unokákra néha – joggal – féltékenyek a nagypapák, mert a nagymama már csak az övéké. Az okos feleség tudja, hogy nagymamakoiban sem hanyagolhatják el férjét. Ilyenkor talán még nagyobb szükség van egymás terhének hordozására, gyöngéd, megbecsülő szeretetére. És ha feszültség támad férj és gyermekek, vagy férj és anyós, após közt, a feleség helyes szeretete mindent helyreigazíthat, megszüntetheti a feszültséget.

Az ideális feleség tud – kellő időben – hallgatni.

Kikövetelhetik az igazukat, de abból rendszerint nem lesz végleges győzelem, megnyugvás, hanem inkább vihar előtti csend. Bosszúvágy nélkül elhallgatni, mielőtt betelne a pohár, pillanatnyi veszteségnek tűnhet, de tartós megbecsülést eredményez. A nem szóval, hanem csendes szeretettel jobb belátásra vezetett férj előtt a feleség értéke óriási mértékben növekszik. Különösen, ha tud tapintatos lenni. Férje hibáiról senki másnak, csak kellő időben neki beszél. Így következhet be, hogy a feleség már nem a kiharcolt önállósodott személy, hanem a gyöngébb nemnek kijáró tisztelettel körülvett ideális feleség.

A dacos hallgatás ugyanannyit árthat a házastársi kapcsolatnak, mint a „csak azért is megmutatom, hogy enyém az utolsó szó”.

Az eszményi feleségnek van egy csodálatos képessége, hogy nemcsak hallgatni tud, hanem meghallgatni is. Érdeklődéssel figyeli férje részletes elbeszéléseit, fiatalkori élményeit. Jönnek a gyermekek, mindnek van mondanivalója, ráadásul egyszerre. És mindre figyel, mindre válaszol. Nem idegesíti, hogy mind beszél, örül a hangjuknak. Sok kedves élményt jelentett nekünk is, amikor négy gyermekünknek egyszerre akadt sürgős mondanivalója. Csodáltam édesanyjuk érdeklődését. Hánszor utaltak a korábbi elbeszéléseikre s emlékeztettek, hogy ezt már mondtuk. Feleségem mindenre jól emlékezett, én nem. Ez oda vezethető vissza, hogy ő nagyobb érdeklődéssel figyelt. Odafigyelt! Sőt, kis gondjaira, bajaikra – amelyek nekik nagy problémát jelentettek – válaszolt, megoldást javasolt. De ez már tovább vezet s eszembe juttatja, hogy

az ideális feleség tud kellő időben szólni.

Férje legőszintébb bírálója. Az igazi szeretet nem azt diktálja, hogy nem szólok neki, mert szeretem! Ez téves felfogás. Aki igazán szereti férjét, ha valami rendellenességet lát rajta vagy benne, azt idejében közli vele. Mielőtt még mások, esetleg sokak előtt szégyenkeznie kellene hibája miatt. Bölcsen bírálni – természetesen – külön tudomány, de az ideális feleség rendelkezik ezzel.

Valaki nagyon megbántott. Elmondtam fájdalmamat feleségemnek. Sokféleképp viszonyulhatott volna ehhez: majd visszafizetünk. Figyelembe se vedd. Látod, ő ilyen, ő mindenkit bánt. Elmondjuk mindenkinek, majd észbe kap . . . De nem ezt tette, hanem javaslatára együtt letérdeltünk az Úr előtt és buzgón kértük, gyógyítsa be a sebet és láttassa meg velem, ezzel Istennek mi a célja. Imaközösségünk nekem is, a jóval fizetésünk a bántónak is balzsamot jelentett és begyógyult a seb. Ha úgy látta, oka voltam a bántásnak, merte azt is megmondani, mégpedig nagyon figyelmesen és jó szándékkal. Fájt, de beláttam, igaza volt. Tárgyilagossága csak erősítette látásomat: ideális feleség!

A helyén mondott ige olyan, mint az aranyalma ezüsttányéron. Nagyon szomorú látvány, amikor a házastársak egymás fejéhez vagdossák az igét: ez neked szólt! Nem emlékszel. miről prédikáltak? Nem tanultál belőle? Az ilyen „igei nevelés” nemcsak